

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Коломийський навчально-науковий інститут**

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS - ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

**Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта**

2019

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ІНСТИТУТУ:

1.1. Адреса: вул. Лисенка, буд. 8, м. Коломия, Івано-Франківська область, 78200

Контактні телефони:

тел. (03433) 2-46-60

Приймальня директора (03433) 2-14-28/ 2-46-60

e-mail: knni@pnu.edu.ua

Інформація про склад керівних органів інституту:

Директор інституту: Плекан Юрій Васильович –

кандидат історичних наук, доцент

тел.: (03433) 2-14-28

e-mail: yra.plekan@pnu.edu.ua

Заступник директора: Слипанюк Ольга Василівна –

кандидат біологічних наук, доцент

тел.: (03433) 2-46-60

тел. вн. 209

e-mail: olga.slipanyuk@pnu.edu.ua

Вчений секретар ради Коломийського навчально-наукового інституту:

Марчук Микола Васильович – кандидат історичних наук, доцент

тел.: (03433) 2-46-60

тел. вн. 211

e-mail: mykola.marchuk@pnu.edu.ua

Методист ЗФН: Федюк Юлія Іванівна

тел.: (03433) 2-46-60

тел. вн. 208

e-mail: yuliia.fediuk@pnu.edu.ua

Диспетчер: Волошенюк Вікторія Василівна

тел.: (03433) 2-46-60

тел.: вн. 208

e-mail: viktoriaviktoria.vm@gmail.com

1.2. АДРЕСА, ТЕЛЕФОНИ ВІДПОВІДНОЇ КАФЕДРИ ІНСТИТУТУ, ВИКЛАДАЦЬКИЙ СКЛАД КАФЕДРИ:

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

(вул. Лисенка 8, м. Коломия, Івано-Франківська область, 78200
тел.: (03433) 2-46-60)

Склад кафедри:

Поясик Оксана Іванівна – завідувач кафедри, кандидат педагогічних наук, доцент

Лаппо Віолетта Валеріївна – доктор педагогічних наук, доцент

Микитюк Галина Юріївна – кандидат психологічних наук, доцент

Чепіль Марія Василівна – аспірант, старший викладач

Никируй Ростислав Іванович – кандидат фізико–математичних наук, доцент

Романишин Руслана Ярославівна – кандидат педагогічних наук, доцент

Кондур Оксана Созонтівна – доктор педагогічних наук, доцент

Єгорова Інга Вячеславівна – кандидат педагогічних наук, доцент

Волошенюк Вікторія Василівна - старший лаборант кафедри

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

(вул. Лисенка 8, м. Коломия, Івано-Франківська область, 78200
тел.: (03433) 2-46-60)

Склад кафедри:

Марчук Микола Васильович – завідувач кафедри, кандидат історичних наук, доцент

Плекан Юрій Васильович – кандидат історичних наук, доцент

Слипанюк Ольга Василівна – кандидат біологічних наук, доцент

Федюк Юлія Іванівна - старший викладач

Ковальчук Оксана Василівна – старший лаборант кафедри

КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЇ

(вул. Лисенка 8, м. Коломия, Івано-Франківська область, 78200
тел.: (03433) 2-46-60, тел. вн.: 212)

Склад кафедри:

Солецький Олександр Маркіянович - завідувач кафедри, доктор філологічних наук

Ковальчук Михайло Петрович – кандидат філологічних наук, доцент

Васильчук Микола Миколайович – кандидат філологічних наук, доцент

РусакOVA Ольга Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент

Волощук Галина Михайлівна – кандидат філологічних наук, доцент

Наговіцина Христина Мирославівна – кандидат філологічних наук

Лепьохін Євгеній Олександрович – кандидат філологічних наук, доцент

Гловацька Ольга Любомирівна – старший лаборант кафедри

2. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У КОЛОМІЙСЬКОМУ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Спеціалізація: Початкова освіта
Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Ліцензований обсяг:
денна форма навчання – 25 осіб
заочна форма навчання – 60 осіб

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Ліцензійний обсяг:
заочна форма навчання – 25 осіб

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)
Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Ліцензований обсяг:
денна форма навчання – 20 осіб
заочна форма навчання – 20 осіб

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Спеціалізація: Українська мова і література
Термін навчання – 3 роки 10 місяців
Ліцензійний обсяг:
денна форма навчання – 15 осіб
заочна форма навчання – 20 осіб

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Спеціалізація: Історія
Термін навчання 3 роки 10 місяців
Ліцензійний обсяг:
заочна форма навчання – 20 осіб

3. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ (КОРОТКА ІНФОРМАЦІЯ ПРО МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ БАЗУ)

Коломийський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» створений у структурі Прикарпатського університету у червні 1999 р. (наказ Міністерства освіти України № 218 від 24.06.1999 р.).

Формування контингенту студентів здійснюється на умовах державного замовлення, а також за замовленнями фізичних і юридичних осіб.

Важлива роль в системі підготовки фахівців відводиться довузівській підготовці та системі профорієнтаційного відбору на навчання найбільш підготовлених абітурієнтів. Ця робота здійснюється за такими напрямками: профорієнтаційна робота та безпосередня участь у навчальному процесі загальноосвітніх шкіл регіону; профорієнтаційна робота при конкурсах-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів Коломийського відділення Малої академії наук України; через роботу очно-заочної школи та підготовчих курсів; дня відкритих дверей Коломийського навчально-наукового інституту.

На кафедрах Коломийського навчально-наукового інституту працює 19 штатних викладачів. Серед них 13 кандидатів наук, доцентів (68,4 %).

Для проведення навчального процесу Коломийський навчально – науковий інститут володіє відповідною матеріально-технічною базою. Площа навчально-лабораторних приміщень становить 2108,4 кв. м. Середня площа, яка припадає на одного студента денної форми, становить 10 кв. м. Майбутні фахівці мають змогу навчатись у 43 навчальних приміщеннях, у тому числі приміщення для занять студентів площею 1223,1 кв. м., які оснащені сучасним обладнанням та комп'ютерною технікою. До послуг студентів інституту створено комп'ютерну лабораторію із 27 персональними комп'ютерами, підключеними до мережі Інтернет, та мультимедійний зал.

Важливою складовою змісту підготовки спеціалістів є забезпечення студентів підручниками і посібниками. У бібліотеці інституту є достатня кількість відповідної літератури.

Коломийський навчально – науковий інститут має належну матеріальну базу для забезпечення викладання фундаментальних, гуманітарних, професійно-орієнтованих і спеціальних дисциплін. Кафедри оснащені сучасним навчальним обладнанням, комп'ютерною технікою. Кількість студентів, яка припадає на один комп'ютер, становить 12,2 особи.

Навчально-виховний процес здійснюється у 32 аудиторіях, санітарно-технічний стан яких приведений до відповідних вимог.

З метою поліпшення навчально-методичного забезпечення створена бібліотека (загальний фонд 10989 примірників) із читальною залом на 100 місць.

Усі студенти, які потребують житла, повністю забезпечуються місцями у гуртожитку. У навчальному корпусі інституту функціонує мережа громадського харчування: 1 студентська їдальня, 1 буфет.

Організація підготовки фахівців здійснюється на основі нормативного і правового забезпечення, яке визначає закон «Про вищу освіту в Україні» від 17 січня 2001 року. Крім того, нормативне і правове регулювання наукової, навчальної і виховної діяльності здійснюється через Статут університету, а також накази і розпорядження ректорату та рішення вчених рад університету та інституту. Навчальний процес організовується з урахуванням сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення своїх знань. Основним документом, через який реалізується план підготовки спеціалістів, є навчальний план. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план. Для навчальної дисципліни складені і постійно оновлюються робочі навчальні програми.

З перших місяців роботи колектив інституту приступив до створення кабінетів історії України, української мови та літератури, англійської мови, композиції та рисунку, інформатики, педагогіки і психології, анатомії людини, філософії було придбано необхідні підручники і посібники, унаочнення, технічні засоби.

Підвищенню якості знань майбутніх учителів сприяли тісні зв'язки інституту з школами, використання передового досвіду. Значна частина практичних і лабораторних занять переноситься до школи.

Кафедри підтримують тісні зв'язки з педагогічними колективами гімназій та ліцеїв міста і області з проблем організації педагогічної практики. Базовими місцями прржходження практик є ліці міста Коломиї, зокрема - ліцей № 1, ліцей № 2, ліцей № 4, ліцей № 8, ліцей №9, ліцей імені М. Грушевського.

Важливу роль у формуванні національної самосвідомості та естетичної вихованості студентів відіграє клуб «Світлиця». Серед основних напрямів діяльності якого слід виділити:

- роботу з укомплектування фондів «Світлиці»;
- фондову, експозиційну роботу;
- науково-освітню роботу;
- навчально-методичну роботу.

При «Світлиці» створена проблемна студентська група, яка вивчає народні художні промисли Прикарпаття, сприяє поповненню її фондів.

4. ОСНОВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ, СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Навчальна дисципліна складається з одного або декількох залікових кредитів, кількість яких визначається змістом та формами організації навчального процесу. Заліковий кредит – це завершена задокументована частина навчальної дисципліни, вивчення якої для студентів, як правило, завершується підсумковим оцінюванням (залік або екзамен). Заліковий кредит складається із модулів (частин програми навчальної дисципліни, поєднаних із формами навчання – лекційні, практичні, семінарські, лабораторні та індивідуальні заняття, всі види практик та консультацій, виконання студентами самостійних та індивідуальних завдань, інші форми і види навчальної та науково-дослідницької діяльності студентів).

Навчальна лекція – це логічно завершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, при необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є одним з основних видів навчальних занять і, водночас, методів навчання у вищій школі. Вона покликана формувати у студентів основи знань із певної наукової галузі, а також визначати напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів із відповідної навчальної дисципліни.

Обсяг лекційного курсу визначається навчальним планом (робочим навчальним планом), а його тематика – робочою навчальною програмою навчальної дисципліни.

Лабораторне заняття – це вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліді в спеціально обладнаних навчальних лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого для умов навчального процесу. Дидактичною метою лабораторного заняття є практичне підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуття практичних умінь та навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі. Перелік тем лабораторних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни.

Практичне заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентами відповідно до сформульованих завдань. Основна дидактична мета практичного заняття – розширення, поглиблення й деталізація наукових знань, отриманих студентами на лекціях та в процесі самостійної роботи і спрямованих на підвищення рівня засвоєння навчального матеріалу, прищеплення умінь і навичок, розвиток наукового мислення та усного мовлення студентів.

Тематика і плани проведення практичних занять із переліком рекомендованої літератури заздалегідь доводяться до відома студентів.

Перелік тем і зміст практичних занять визначаються робочою навчальною програмою дисципліни.

Семінарське заняття – це вид навчального заняття, на якому викладач організовує обговорення студентами питань із попередньо визначених тем робочою навчальною програмою. Семінарські заняття проводяться у формі бесіди (просемінар), рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій. Семінари сприяють розвиткові творчої самостійності студентів, поглиблюють їх інтерес до науки і наукових досліджень, виховують педагогічний такт, розвивають культуру мови, вміння та навички публічного виступу, участі в дискусії.

Індивідуальні заняття передбачають створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів, які виявили особливі здібності в навчанні та нахил до науково-дослідної роботи і творчої діяльності.

Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача у позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента. Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблення вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших вони мають науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та інших творчих завдань.

Види індивідуальних занять є консультація та індивідуальні завдання.

Консультація – це один із видів навчальних занять. Вона проводиться з метою отримання студентом відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною або проводитись для академічної групи чи потоку студентів. Це залежить від того, чи консультиє викладач студентів із питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань (курсової та дипломної роботи, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни або певних аспектів їх практичного застосування.

У процесі консультацій (особливо поточних) допускається діагностичне тестування знань студентів (як правило, машинне) для виявлення ступеня засвоєння окремих теоретичних положень, теорій, закономірностей, рівня сформованості практичних умінь і навичок та перевірки ефективності прийомів і методів навчання, використовуваних під час аудиторних занять.

Індивідуальні завдання є однією із форм організації навчання у вищій школі, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються

окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються

Курсова робота є одним із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з нової навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології.

Курсова робота є окремим заліковим кредитом навчальної дисципліни і оцінюється (визначається рейтинг) як самостійний вид навчальної діяльності студента. За час навчання кожний студент виконує 2 курсові роботи з навчальних дисциплін, які є базовими для відповідного напрямку підготовки та спеціальності. Якість виконання курсової роботи та результати її захисту оцінюються за шкалою оцінювання ЄКТС.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується навчальним планом (робочим навчальним планом) і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Зміст самостійної роботи із кожної навчальної дисципліни визначається робочою навчальною програмою дисципліни та методичними рекомендаціями викладача. Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, навчально-лабораторним обладнанням, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, електронно-обчислювальною технікою тощо. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів повинно передбачати й засоби самоконтролю (тести, пакет контрольних завдань тощо).

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної навчальної дисципліни може виконуватися у бібліотеці, навчальних кабінетах і лабораторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах.

Викладач визначає обсяг і зміст самостійної роботи, узгоджує її з іншими видами навчальної діяльності, розробляє методичні засоби проведення поточного та підсумкового контролю, здійснює діагностику якості самостійної роботи студента (як правило, на індивідуальних заняттях), аналізує результати самостійної навчальної роботи кожного студента.

Контроль успішності студента здійснюється із використанням методів та засобів, що передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється під час поточного та підсумкового контролів.

Поточний контроль охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності студента на окремих аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної позааудиторної (домашньої) роботи, тематичний та модульний контроль.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію. Застосовуються такі форми семестрового контролю: семестровий екзамен, семестровий залік.

На етапі підсумкового і модульного оцінювання застосовується сумарне оцінювання, за якого підсумкова або модульна оцінка утворюється як сума балів за всі види поточної навчальної діяльності (лабораторні роботи, розв'язування задач, активність на практичних і семінарських заняттях, виконання проєктів, ІНДЗ, проведення залікових уроків, виховних заходів, позаурочної навчальної діяльності під час практики тощо).

Питома вага оцінок із різних видів навчальної роботи студента в сумарній підсумковій (загальній) оцінці з навчальної дисципліни визначається за їх вагомністю в теоретичній та практичній підготовці фахівця, структурою, обсягом та складністю змісту навчального матеріалу. Підсумкова оцінка виставляється, як правило, після завершення вивчення навчальної дисципліни, якщо інше не передбачено навчальним планом або програмою дисципліни.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою:

- 100-бальної шкали ЄКТС – 100 балів відповідають 100% сумарної семестрової оцінки з навчальної дисципліни (оцінки за курсову роботу, практику);
- 5-бальної національної шкали – для переведення оцінок з 100-бальної шкали ЄКТС з екзаменаційних дисциплін та навчальних дисциплін, курсових робіт, практик.
- 2-рівневої національної шкали – для переведення оцінок зі 100-бальної шкали ЄКТС із залікових дисциплін.

Державна атестація студентів проводиться відповідно до чинної нормативної бази.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Коломийський навчально-науковий інститут
ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
на 2019 -2020 н.р.
Спеціальність 053 «Початкова освіта»

Курс	Теоретичне навчання	Самопідготовка, контроль за самостійною роботою студентів	Канікули	Екзаменаційна сесія	Ліквідація академзаборгованості (Талон №2)/ (Талон №3)	Практика (навчальна виробнича)	Самопідготовка, контроль за самостійною роботою студентів	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Ліквідація академзаборгованості (Талон №2)/ (Талон №3)	Атестація
I	01.09.2019-15.12.2019	16.12.2019-22.12.2019	23.12.2019-08.01.2020	09.01.2020-26.01.2020	22 .01.2020-29.01.2020	03.02.2020-14.02.2020	30.03.2020-05.04.2020 та 01.06.2020-07.06.2020	15.02.2020-29.03.2020 та 06.04. 2020-31.05.2020	08.06.2020-21.06.2020	22.06.2020-24.06.2020	-
					30.01.2020-31.01.2020					25.08.2020-26.08.2020	
II	01.09.2019-15.12.2019	16.12.2019-22.12.2019	23.12.2019-08.01.2020	09.01.2020-26.01.2020	22 .01.2020-29.01.2020	---	30.03.2020-05.04.2020 та 01.06.2020-07.06.2020	03.02.2020-29.03.2020 та 06.04. 2020-31.05.2020	08.06.2020-21.06.2020	22.06.2020-24.06.2020	-
					30.01.2020-31.01.2020					26.08.2020-28.08.2020	
III	01.09.2019-15.12.2019	16.12.2019-22.12.2019	23.12.2019-08.01.2020	09.01.2020-26.01.2020	22 .01.2020-29.01.2020	03.02.2020-28.02.2020	30.03.2020-05.04.2020 та 01.06.2020-07.06.2020	29. 02.2020-29.03.2020 та 06.04. 2020-31.05.2020	08.06.2020-21.06.2020	22.06.2020-24.06.2020	-
					30.01.2020-31.01.2020					26.06.2020-28.08.2020	
IV	12.10.2019-15.12.2019	16.12.2019-22.12.2019	23.12.2019-08.01.2020	09.01.2020-26.01.2020	22 .01.2020-29.01.2020		30.03.2020-05.04.2020 та 18.05.2020-24.05.2020	29. 02.2020-29.03.2020 та 06.04. 2020-17.05.2020	25.05.2020-07.06.2020	---	08.06.2020-28.06.2020
					30.01.2020-31.01.2020						

Директор інституту

Ю.В. Плекан

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ЄCTS	на навчальний рік										Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)		Форми контролю (розподіл за семестрами)		Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)		Форми контролю (розподіл за семестрами)		Розподіл аудиторних годин на тижнях за семестрами		Кафедра
			Аудиторних					Семінарська робота	Аудиторних					Аудиторні	Позааудиторні	Есе/зміни	Заліки	Курсові роботи / проекти	Аудиторних					Аудиторні	Позааудиторні	Есе/зміни	Заліки	Курсові роботи / проекти	1 курс				
			у тому числі						у тому числі										у тому числі										Семестри				
			Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні		Індивідуальні	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські						Лабораторні	Індивідуальні	Всього	Лекції	Практичні						Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	1	
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36												
1. Цикл загальної підготовки																																	
1.1. Обов'язкові дисципліни																																	
1	Історія України	3	90	30	16		14				60	90	30	16	14															2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін		
2	Історія української культури	3	90	30	12		18				60												90	30	12	18		60		2	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
3	Філософія	3	90	30	16		14				60												90	30	16	14		60		2	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
4	Фізична культура		62	62		62					30	30		30									32	32		32				2	2	Кафедра педагогіки і психології	
	Всього по п. 1.1.1:	9	270	90	44		46				180	90	30	16	14							180	60	28	32	32		120		2	2	4	
1.2. Вибіркові дисципліни																																	
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																	
5	Інформація мова	6	180	60		60					120	90	30		30							60		30			60		2		2	2	Кафедра філології
	Всього по дисциплінам п.1.2.1:	6	180	60		60					120	90	30		30							60	90	30		30		60		1		2	2
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																	
	Всього по п. 1.2.2:	6	180	60		60					120	90	30		30							60	90	30		30		60		1		2	2
	Разом за розділом (п. 1):	15	450	150	44	60	46				300	180	60	16	30	14						120	270	90	28	30	32	180		1	2	4	6
2. Цикл професійної підготовки																																	
2.1. Обов'язкові дисципліни																																	
2.1.1. Теоретична підготовка																																	
6	Основи педагогіки з вступом до спеціальності	6	180	60	30	30					120	180	60	30	30							120									4	Кафедра педагогіки і психології	
7	Сучасні інформаційні технології з основами інформатики та програмування	3	90	30	14		16				60	90	30	14	16							60									2	Кафедра педагогіки і психології	
8	Психологія загальна	3	90	30	12	18					60	90	30	12	18							60									2	Кафедра педагогіки і психології	
9	Анатомія, фізіологія дітей з основами генетики та зоології	3	90	30	16	14					60	90	30	16	14							60									2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
10	Математика	3	90	34	16	18					56											90	34	16	18		56		2		2	Кафедра педагогіки і психології	
11	Сучасна українська мова з практикумом	3	90	34	16	18					56											90	34	16	18		56				2	Кафедра філології	
12	Основи природознавства та суспільствознавства	3	90	30	12	18					60											90	30	12	18		60		2		2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
	Всього по дисциплінам п.2.1.1:	24	720	248	116	116	16				472	450	150	72	62	16						300	3	1			172		2		10	6	
2.1.2. Практична підготовка																																	
13	Навчальна практика	3	90								90											90					90		2			Кафедра педагогіки і психології	
	Всього по дисциплінам п.2.1.2:	3	90								90											90					90		1				
	Всього по п. 2.1:	27	810	248	116	116	16				562	450	150	72	62	16						360	98	44	54		262		2	1	10	6	
2.2. Вибіркові дисципліни																																	
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																	
14	Історія педагогіки	3	90	30	14	16					60	90	30	14	16						60										2	Кафедра педагогіки і психології	
15	Практичний курс англійської мови	3	90	30		30					60											90	30		30		60				2	Кафедра філології	
16	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3	90	30	16	14					60	90	30	16	14							60									2	Кафедра безпеки життєдіяльності	
17	Основи педагогічних досліджень	3	90	30	14	16					60											90	30	14	16		60		2		2	Кафедра педагогіки і психології	
	Всього по дисциплінам п.2.2.1:	12	360	120	44	76					240	180	60	30	30							120	180	60	14	46		120		1	4	4	
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																	

"Затверджую"

Ректор

І.Є. Целева

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"30"

2019 року

М.П.

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кваліфікація Учитель початкової школи

Строк навчання 3 роки 10 міс.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки бакалавра з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на основі повної загальної середньої освіти

за спеціальністю 013 Початкова освіта

спеціалізацією Початкова освіта

Курс 2 Форма навчання денна

I. I графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			

ПОЗНАЧЕННЯ: T - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменацій на сесія
2	31	4	12	5
Разом	31	4	12	5

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проєкт (робота))	Семестр

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ЄCTS	3 семестр																				4 семестр										Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами	Кафедра
			Кількість годин на навчальний рік										Кількість годин										Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)		Форми контролю (розподіл за семестрами)		2 курс							
			Аудиторних					Самостійна робота	Аудиторних					Самостійна робота	Аудиторних					Самостійна робота	Аудиторні	Повзаудиторні	Екзамен	Заліки	Курсові роботи / проекти	3	4							
			Зачальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семінарска		Лабораторні	Індивідуальні	Зачальний обсяг	Всього	Лекції		Практичні	Семінарска	Лабораторні	Індивідуальні	Зачальний обсяг									Всього	Лекції	Практичні	Семінарска	Лабораторні		
1. Цикл загальної підготовки																																		
1.1. Обов'язкові дисципліни																																		
1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	90	30	2	28		60	90	30	2	28		60			3										2	Кафедра філології						
2	Фізична культура		62	62	62			30	30	30						32	32	32									2	Кафедра педагогіки і психології						
Всього по п. 1.1:		3	90	30	2	28		60	90	30	2	28		60			1										2							
1.2. Вибіркові дисципліни																																		
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																		
3	Політологія	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
Всього по дисциплінам п.1.2.1:		3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			1										2							
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																		
4	Соціологія	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
5	Основи правознавства	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
6	Економіка праці	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
7	Актуальні проблеми економіки	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
8	Релігієзнавство	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
9	Трудове право	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
10	Сімейне право	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
11	Педагогічна етика	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
12	Основи економічної теорії	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60			3										2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
Всього по дисциплінам п.1.2.2:		9	270	90	48	42		180	270	90	48	42		180			3										6							
Всього по п. 1.2:		12	360	120	64	56		240	360	120	64	56		240			4										8							
Разом за розділом (в. 1):		15	450	150	66	28	56		300	450	150	66	28	56			5										10							
2. Цикл професійної підготовки																																		
2.1. Обов'язкові дисципліни																																		
2.1.1. Теоретична підготовка																																		
13	Дидактика	6	180	64	30	34		116						60			3										4	Кафедра педагогіки і психології						
14	Психологія педагогічна	3	90	30	16	14		60	90	30	16	14		60													2	Кафедра педагогіки і психології						
15	Математика	6	180	56	20	36		124	90	28	10	18		62													2	Кафедра педагогіки і психології						
16	Сучасна українська мова з практикомом	6	180	56	28	28		124	90	28	14	14		62													2	Кафедра філології						
17	Методика навчання української мови	3	90	32	12	20		58						90													2	Кафедра філології						
18	Методика навчання інформатики	3	90	32	14	18		58						90													2	Кафедра педагогіки і психології						
19	Методика навчання освітньої галузі 'Природознавство'	2	60	32	14	18		28						60													2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						
20	Методика трудового навчання	2	60	16	6	10		44						60													1	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін						

"Затверджую"
Ректор

І.Є. Цепенда

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"30"

М.П.

2019 року

Міністерство освіти і науки України

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кваліфікація Учитель початкової школи

Строк навчання 3 роки 10 міс.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** на основі **повна загальна середня освіта**

за спеціальністю **013 Початкова освіта**

спеціалізацією **Пс**

Курс **3** Форма навчання **денна**

I. Графік навчального процесу

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
3	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	К	С	С	С	К	КС	ВГ	ВГ	ВГ	ВГ	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	КС	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	Контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика
3	27	4	12	5	4
Разом	27	4	12	5	4

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Виробнича		4
Виробнича практика 1	6	4

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проєкт (робота))	Семестр

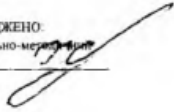

V. План навчального процесу

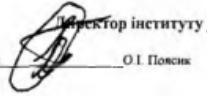
№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин на навчальний рік		5 семестр										6 семестр										Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами	Кафедра							
					Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)	Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)															
					Аудиторних		Самостійна робота	Завальний обсяг	Аудиторних				Аудиторних		Самостійна робота	Аудиторні			Позааудиторні	Екзамени	Залики	Курсові роботи / проекти	Порядково-графічні Роботи										
					Всього	у тому числі			Лекції	Практичні	Семінарскі	Лабораторні	Індивідуальні	Всього			у тому числі	Лекції						Практичні			Семінарскі	Лабораторні	Індивідуальні				
							5	6							5	6																	
1. Цикл загальної підготовки																																	
1.1. Обов'язкові дисципліни																																	
Всього по п. 1.1:																																	
1.2. Вибіркові дисципліни																																	
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																	
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																	
Всього по п. 1.2:																																	
Разом за розділом (п. 1):																																	
2. Цикл професійної підготовки																																	
2.1. Обов'язкові дисципліни																																	
2.1.1. Теоретична підготовка																																	
1	Теорія та методика виконання	5	150	50	24	26				100	150	50	24	26																3	Кафедра педагогіки і психології		
2	Педагогічна майстерність	3	90	36	18	18				54																					3	Кафедра педагогіки і психології	
3	Сучасна українська мова з практиком	3	90	30	16	14				60	90	30	16	14																	2	Кафедра філології	
4	Методика навчання освітньої галузі "Математика"	6	180	54	24	30				126	90	18	10	8																	3	Кафедра педагогіки і психології	
5	Методика навчання української мови	3	90	30	12	18				60	90	30	12	18																	2	Кафедра філології	
6	Дитяча література та методика навчання літературного читання	7	210	70	34	36				140	120	32	14	18																	3	Кафедра філології	
7	Методика навчання освітньої галузі "Природознавство"	3	90	30	12	18				60	90	30	12	18																	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
8	Методика навчання освітньої галузі "Суспільствознавство"	3	90	30	12	18				60	90	30	12	18																	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
9	Методика трудового навчання	2	60	30	8	22				30	60	30	8	22																	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
10	Музичне мистецтво з методикою навчання	2	60	30	12	18				30	60	30	12	18																	2	Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти	
11	Образотворче мистецтво з методикою навчання	2	60	30	12	18				30	60	30	12	18																	2	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
12	Технології навчання освітніх галузей в ПШ	3	90	36	16	20				54																					3	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін	
Всього по дисциплінам п.2.1.1:		42	1260	456	200	256				804	500	310	132	178																	20	12	
2.1.2. Практична підготовка																																	
13	Виробнича практика I	6	180							180																						Кафедра педагогіки і психології	
14	Курсова робота з педагогіки	3	90							90																						Кафедра педагогіки і психології	
Всього по дисциплінам п.2.1.2:		9	270							270																							
Всього по п. 2.1:		51	1530	456	200	256			###	900	310	132	178																		20	12	
2.2. Вибіркові дисципліни																																	
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																	
15	Педагогічна інноватика	3	90	36	16	20				54																						3	Кафедра педагогіки і психології
Всього по дисциплінам п.2.2.1:		3	90	36	16	20				54																							3
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																	
16	Дошкільна педагогіка	3	90	30	12	18				60																						2	Кафедра педагогіки і психології
17	Основи образотворчого мистецтва зметодикою керівництва та художн	3	90	36	18	18				54																						3	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін

18	Соціальна психологія	3	90	30	12	18																	60													90	30	12	18			60					6			2	Кафедра загальної та клінічної психології									
19	Етнопсихологія	3	90	36	18	18																	54													90	36	18	18			54					6			3	Кафедра педагогіки і психології									
Всього по дисциплінам п.2.2.2:		6	180	66	30	36																	114													180	66	30	36			114					2			5										
Всього по п. 2.2:		9	270	102	46	54																	168													270	102	46	54			168				1	2			8										
Разом за розділом (п. 2)		60	1800	558	246	312																	900	310	132	178										900	248	114	134			652			5	3	1	20	20											
Загальна кількість		60	1800	558	246	312																	900	310	132	178									900	248	114	134			652			5	3	1	20	20												
Кількість екзаменів																																																												
Кількість заліків																																																												
Кількість курсових робіт/проектів																																																												
Кількість контрольних (модульних) робіт																																																												

ПОГОДЖЕНО:
Навчально-методичний
відділ

Завідувач вступової кафедри _____ О.І. Полекс

Директор інституту _____ Плекан Ю.В.

"Затверджую"

Ректор

І.Є. Цепенда

(підпис)

(підпис та ініціали)

"30"

09

20

року

М.П.

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

І.К. 02125266

Кваліфікація **Учитель початкової школи**

Строк навчання **3 роки 10 міс.**

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **01 Освіта/Педагогіка** на основі **повна загальна середня освіта**

за спеціальністю **013 Початкова освіта**

спеціалізацією **Початкова освіта**

Курс **4** Форма навчання **денна**

I. I графік навчального процесу

Курс	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
4	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	К	К	С	С	С	К	КС	КС	КС	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	А	А											

ПОЗНАЧЕННЯ:

Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика; А - Атестація;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика	Атестація
4	23	4	3	5	6	2
Разом	23	4	3	5	6	2

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Виробнича		6
Виробнича практика	7	6

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проєкт (робота))	Семестр
Атестація (комплексний екзамен із окремих методик початкової освіти)	екзамен	8
Атестація (фаховий екзамен з фундаментальних дисциплін)	екзамен	8

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин на навчальний рік		7 семестр										8 семестр										Розподіл аудиторних годин на тижні за семестрами		Кафедра													
					Аудиторних					Кількість годин					Кількість годин					Аудиторних																				
					у тому числі					у тому числі					у тому числі					у тому числі																				
					Загальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Загальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени	Заліки				Курсові роботи / проекти	Роботи	Роботи	Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени	Заліки	Курсові роботи / проекти					
1. Цикл загальної підготовки																																								
1.1. Обов'язкової дисципліни																																								
Всього по п. 1.1:																																								
1.2. Вибіркові дисципліни																																								
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																								
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																								
Всього по п. 1.2:																																								
Разом за розділом (п. 1):																																								
2. Цикл професійної підготовки																																								
2.1. Обов'язкової дисципліни																																								
2.1.1. Теоретична підготовка																																								
1	Методика навчання освітньої галузі	3	90	36	12	24			54	90	36	12	24			54			7																	4	Кафедра педагогіки і психології			
Математика																																								
Всього по дисциплінам п.2.1.1:																																								
2.1.2. Практична підготовка																																								
2	Атестація (фаховий екзамен з фундаментальних дисциплін поч. освіти)	1,5	45						45																												Кафедра педагогіки і психології			
3	Атестація (комплексний екзамен із окремих методик початкової освіти)	1,5	45						45																												Кафедра педагогіки і психології			
4	Виробнича практика 2	9	270						270	270						270			7																		Кафедра педагогіки і психології			
5	Курсова робота із спеціалізації	3	90						90							90																					Кафедра педагогіки і психології			
6	Курсова робота з методики	3	90						90	90						90				7																	Кафедра педагогіки і психології			
Всього по дисциплінам п.2.1.2:																																								
Всього по п. 2.1:																																								
2.2. Вибіркові дисципліни																																								
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																								
7	Основи інклюзивної освіти	3	90	30	12	18			60	90	30	12	18			60			7																		Кафедра педагогіки і психології			
Всього по дисциплінам п.2.2.1:																																								
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																								
8	Організація педагогічного процесу в поч. школі	3	90	30	16	14			60																												2	Кафедра педагогіки і психології		
9	Педагогічний менеджмент	3	90	30	16	14			60																												2	Кафедра педагогіки і психології		
10	Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти	3	90	30	12	18			60	90	30	12	18			60			7																		3	Кафедра педагогіки і психології		
11	Основоположення дітей з доглядом та розвиток рідного мовлення	6	180	60	30	30			120																												4	Кафедра соціально-економічних і природничих дисциплін		
12	Теорія та методика формування елем. матем. уявлень та ознай. дітей з п.	6	180	60	24	36			120	90	30	12	18			60																					2	Кафедра педагогіки і психології		
13	Психологічна консультація	3	90	30	12	18			60	90	30	12	18			60			7																			3	Кафедра педагогіки і психології	
14	Практикум з математики	3	90	30	12	18			60																													2	Кафедра педагогіки і психології	
15	Авторські методики навчання англійської мови	3	90	30	12	18			60																													2	Кафедра філології	
16	Література та інклюзія і	3	90	30	12	18			60																													2	Кафедра педагогіки і психології	
17	Технологія проектування в початковій школі	3	90	30	12	18			60																														2	Кафедра педагогіки і психології

7. АНОТАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Нормативні дисципліни

Навчальна дисципліна: Історія України

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: з позиції історичного досвіду формування сучасного мислення сутності історичних перетворень, що відбуваються в сучасній Україні, а також почуття патріотизму, історичної науково обґрунтованої свідомості.

Предмет: історична діяльність і суспільне життя українського народу в соціально-політичній та державотворчій сферах життя суспільства.

Основний зміст: Витоки українського народу та його державності. Україна Княжої доби та її роль у світовій історії. Україна у складі Польщі. Козацька доба. Визвольна війна українського народу середини XVII ст. Формування української держави. Велика руїна. Гетьманщина. Ліквідація української автономної державності. Україна у складі Російської та Австро-Угорської імперії. Україна в умовах капіталістичної модернізації економіки. Українська національна демократична революція 1917-1921 рр. Міжвоєнний період історії українського народу (1921-1939 рр.). Україна у роки другої світової війни. Суспільно-політичний, соціально-економічний розвиток України від другої половини 40-х до початку 80-х рр. Національно-державне відродження українського народу. Незалежна Україна у сучасному світі.

Оцінювання: залік

Навчальна дисципліна: Історія української культури

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 2 семестр

Мета: формування знань про сутність людської культури, її роль у формування особистості та розвитку суспільства.

Предмет: історичний процес створення, розповсюдження і засвоєння усіх цінностей культури.

Основний зміст: Культура первісного суспільства. Культура Стародавньої Греції та Риму. Культура середньовічної Європи. Культура епохи Відродження. Культура епохи Просвітництва, Культура Росії XIX ст. Культура Київської Русі. Історичні етапи розвитку української культури. Історичний шлях культури (оглядово-методичне викладання матеріалів навчального курсу). Культура як соціальне явище. Традиції гуманізму в європейській культурі. Основи етнічної історії українського народу. Становлення та розвиток української народності і нації. Матеріальна культура українців. Витоки духовної культури українців. Українські народні символи та національна символіка. Народні знання та світоглядні

уявлення українців. Етнографічні особливості народів України та сучасні етнічні процеси.

Оцінювання: залік

Навчальна дисципліна: Українська мова за професійним спрямуванням

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2,3 рік, 3, 5 семестр

Мета: підготувати грамотних, висококваліфікованих педагогів, які добре володіють українською мовою і вільно користуються нею в різних сферах, особливо в професійній, діловій і науковій; ознайомити студентів зі специфікою мови ділових документів, виробити у них практичні навички правильно складати й оформляти ділові папери; поновити і поглибити знання з української мови, здобуті ними всередніх навчальних закладах, дати лінгвістичну освіту, необхідну для вільного правильного користування українською літературною мовою; піднести рівень культури усного й писемного мовлення, сформуванню професійний словник та збагатити знання студентів відомостями з різних галузей науки, особливо з економіки, історії і культури України.

Завдання: мова ділових документів різного типу, її специфіка, загальні вимоги до складання і оформлення документів, українська літературна мова, її фонетика, орфоепія, орфографія, лексикологія, фразеологія, лексикографія, морфологія, синтаксис і пунктуація, культура української мови і культура м-ви ділових документів, професійна термінологія.

Оцінювання: залік 3с., екзамен 5с.

Навчальна дисципліна: Філософія

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1, 2 рік, 2, 4 семестр

Мета: формування філософської культури, мислення та пізнання навколишнього світу і самого себе, навичок застосування філософської методології.

Предмет: найзагальніші та універсальні взаємозв'язки та взаємовідносини людини, природи і світу.

Зміст дисципліни: Філософія як свідомо обґрунтована інтелектуальними засобами система знань, засіб духовного самовизначення людини у світі. Основні напрями, течії та школи в історії філософії. Філософське розуміння світу. Філософія людини, свідомості, пізнання і мови. Філософія суспільства, економіки, права, культури, науки, історії. Екофілософія. Філософія техніки, релігії, моралі, мистецтва. Аксиологія.'

Оцінювання: екзамен 4 с.

Навчальна дисципліна: Фізична культура

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1,2 рік, 1-4 семестр

Мета: забезпечення підтримки та розвитку фізичного і морального здоров'я, комплексного підходу до формування розумових та фізичних якостей особистості.

Предмет: процес підтримання загально-фізичної та професійної працездатності.

Зміст дисципліни: Включає теоретичний та практичний розділи. Теоретичний розділ: зміст, організація і методика індивідуальних тренувань; способи самоконтролю за станом свого здоров'я; розвиток фізичних якостей, профілактика травматизму. Практичні заняття спрямовані на вирішення конкретних завдань з фізичного виховання студентів за допомогою використання програмних видів спорту: легка атлетика, спортивні ігри (настільний теніс, волейбол, баскетбол, футбол, бадмінтон), плавання, пауерліфтинг, рукопашний бій, дзюдо, шейпінг, гімнастика. Формування вмінь впевнено і кваліфіковано виконувати фізичні вправи; проводити індивідуальне фізичне тренування з використанням методів самоконтролю за функціональним станом організму; застосовувати фізичні вправи з метою активного удосконалення індивідуальних та професійно-значущих якостей.

Вибіркові дисципліни

Навчальна дисципліна: Іноземна мова

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1,2 рік, 1-2 семестр

Мета: полягає у практичному оволодінні різними видами мовної діяльності відповідно до профілю факультету, тобто вмінням вільно читати і розуміти суспільно-політичну, економічну, а також художню літературу; користуватися усним монологічним та діалогічним мовленням у межах побутової, суспільно-політичної та педагогічно-психологічної тематики; перекладати з іноземної мови на рідну тексти наукового характеру; реферувати педагогічну літературу рідною та іноземною мовами.

Ця практична мета поєднується з виховною і загальноосвітньою. Навчальний матеріал, трактування його змісту і тематика сприяють вихованню студентів і розширенню їхнього світогляду.

Предмет: базові знання з іноземної мови, включаючи корективний курс фонетики, а також курси лексики, граматики та знання ділової та фахової іноземної мови.

Оцінювання: екзамен 2 с.

Навчальна дисципліна: Основи правознавства

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: вивчення основних положень права, підвищення рівня правової свідомості і правової культури студентів, вироблення вмінь і навичок з використання законодавства в практичній роботі.

Предмет: історичні аспекти розвитку держави і права, сутність правовідносин і засобів їх регулювання, правові норми, джерела права, система права України.

Зміст дисципліни: розкривається у двох основних блоках: блок теоретичних питань і блок практичної роботи.

У межах першого вивчаються окремі галузі права (конституційне, адміністративне, цивільне, кримінальне та ін.), їх найважливіші інститути, юридичні факти, законодавчі акти, що регулюють ці правові галузі.

Практичний блок охоплює семінарські заняття і завдання для самостійної роботи, у цьому блоці з урахуванням спеціалізації студентів розглядаються суто практичні питання правового статусу юридичних і фізичних осіб, порядок укладання і розірвання угод, інших комерційних документів, охорони власності, судочинства, основних прав та обов'язків громадянина і людини тощо.

Оцінювання: залік 2с.

Навчальна дисципліна: Основи економічної теорії

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: набуття майбутніми фахівцями глибоких економічних знань, формування у них нового економічного мислення, адекватного ринковим відносинам; формування навичок аналізувати реальні економічні процеси і приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю.

Предмет: основоположні економічні категорії, економічні закони і принципи функціонування економічних систем; економічні відносини; господарчі механізми та дії людей, спрямовані на ефективне господарювання в умовах обмежених економічних і природних ресурсів; особливості ринкових перетворень економіки України; сучасні процеси глобалізації економічного життя людства.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Економіка праці

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: сформувати у студентів здатність до володіння системою теоретичних знань та практичних навичок із важливих актуальних проблем розвитку української економіки як на мікро-, мезо- та макрорівнях.

Предмет: основні стратегічні моделі розвитку національної економіки; засади розвитку інноваційно-конкурентоспроможної моделі української економіки; сутність, структуру і механізми формування інноваційного людського потенціалу української економіки; напрямки та засади здійснення

структурних перетворень у економіці України на мікро-, мезо- та макрорівнях; основи, особливості та механізми заснування власної підприємницької справи.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Актуальні проблеми економіки

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік , 3семестр

Мета: Сформувати у студентів здатність до володіння знаннями з історії розвитку вітчизняної та зарубіжної соціології та основними напрямками сучасної соціології;

до розуміння специфіки дослідження суспільства соціологією на основі розгляду деяких спеціальних та галузевих соціологічних теорій; шляхів вивчення, прогнозування та подолання суспільних проблем.

Предмет: основи загальної соціології, загальний зміст соціологічних теорій, питань методології, методики і техніки соціологічного дослідження, шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень та соціальні технології у практичній діяльності.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Трудове право

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік , 3семестр

Мета: Сформувати у студентів здатність до формування системи знань про поняття, предмет та методи Трудового кодексу України, огляду джерел та її основних інститутів, набуття студентами ґрунтових знань у сфері трудових правовідносин в Україні; до отримання знань у сфері трудових правовідносин України, стосовно суб'єктного складу даних відносин, порядку реалізації права на працю, захисту своїх прав.

Предмет: підстави і порядок виникнення, зміни та припинення трудових відносин; особливості трудових правовідносин з педагогічними працівниками; порядок ведення кадрової документації; права та обов'язки при реалізації свого права на працю; порядок захисту порушених трудових прав та інтересів.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Сімейне право

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 2 рік , 3семестр

Мета: Сформувати у студентів здатність до опанування необхідних теоретичних положень курсу; засвоєння нормативно-правового матеріалу, що рекомендується; ознайомлення з судовою практикою застосування норм сімейного права.

Предмет: коло суспільних відносин, що регулюються сімейним правом; суб'єктів цих відносин; нормативно-правову базу забезпечення таких

відносин; підстави виникнення та динаміку сімейних правовідносин, їх форму, зміст; - порядок укладення та розірвання шлюбу; права та обов'язки подружжя, батьків, дітей, інших членів сім'ї та родичів; форми влаштування дітей, що позбавлені батьківського піклування; правову регламентацію сімейних відносин з іноземним елементом

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Соціологія

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: формування розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства, а також навичок аналізу соціальних явищ і процесів.

Предмет: соціальна організація, соціальна життєдіяльність та соціальний розвиток людини і суспільства.

Зміст дисципліни: Сутність та історія соціологічної науки. Методологічні основи соціології. Суспільство як соціальна система, його соціальна структура. Особистість у системі соціальних зв'язків. Соціальні інститути та процеси. Соціологія економічного життя, соціологія молоді, соціологія сім'ї. Соціологія праці. Методологія і техніка соціологічних досліджень.

Оцінювання: залік 3с

Навчальна дисципліна: Релігієзнавство

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: формування розуміння сутності релігійних течій та проблем сучасного релігійного життя.

Предмет: історія виникнення та розвитку релігії.

Зміст: Релігія і суспільство. Форми релігійного життя людини. Релігія первісного суспільства. Релігія Стародавньої Греції. Національно-державні релігії. Світові релігії. Християнство. Православ'я. Католицизм. Протестантизм. Буддизм. Іслам. Релігія і церква в Україні: історія та сучасність. Християнські свята та обряди (Принципи свободи совісті).

Оцінювання: залік 3с

Навчальна дисципліна: Політологія

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості і політичної культури.

Предмет: механізм функціонування та розвитку політичних систем і політичних процесів.

Зміст дисципліни. Предмет, структура, методи і функції політичної науки. Основні етапи виникнення і розвитку української та зарубіжної думки, її основні напрями та школи; теорія політики та політичної влади.

Політична система, її інститути: держава, політичні партії, громадсько-політичні організації, об'єднання та рухи. Теорія і практика сучасного політичного процесу. Внутрішня та зовнішня політика й міжнародні відносини.

Оцінювання: екзамен 3 с

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Нормативні дисципліни.

Навчальна дисципліна: **Основи природознавства та суспільствознавства**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 2 семестр

Мета: збагатити майбутніх вчителів початкових класів необхідними теоретичними та науковими знаннями із землезнавства, краєзнавства, ботаніки та зоології та розширити загальний розвиток в пізнанні природи і природних явищ кожним студентом.

Зміст навчальної дисципліни: «Землезнавство і краєзнавство, як навчальний предмет та його місце серед природничих наук. Завдання та місце курсу в підготовці вчителів початкових класів. Географічна оболонка – зовнішня оболонка Землі. Земля і Всесвіт. План і карта. Загальна характеристика Землі як планети. Обертання Землі навколо осі та його наслідки. Мінерали. Гірські породи. Рельєф земної поверхні. Форми рельєфу земної поверхні. Атмосфера. Циркуляція атмосфери. Вітер. Гідросфера. Людина і природа. Природа України. Населення. Господарство. Шкільне краєзнавство. Екологія і географія рослин. Екологія і географія тварин. Основи анатомії і морфології рослин. Основні групи рослин. Гриби, лишайники та дроб'янки. Основи анатомії і морфології тварин. Морфофункціональна характеристика одноклітинних тварин. Багатоклітинні тварин.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: **Математика**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1-3 рік, 2-5 семестр

Мета: познайомити студентів з основними поняттями і методами вищої математики необхідними для ґрунтовного засвоєння усього курсу математики та МВМ для успішного навчання і виховання молодших школярів, а також підготувати студентів до самостійного вивчення тих розділів математики, які можуть знадобитися в практичній і дослідницькій роботі майбутніх вчителів.

Предмет: вибрані розділи вищої математики, які є теоретичною основою вивчення математики в початковій школі.

Зміст дисципліни: Множини і операції над множинами. Декартовий добуток множин. Елементи комбінаторики і логіки. Відношення і їх властивості. Числові вирази. Числові рівності і нерівності. Рівняння, системи рівнянь. Нерівності. Системи та сукупності нерівностей. Рівняння лінії. Функції та їх властивості. Кількісна теорія множини цілих невід'ємних чисел. Системи числення. Відношення подільності. НСК, НСД. Основна теорема арифметики. Від'ємні числа. Цілі числа. Раціональні додатні числа. Дійсні числа. Аксиоматичний метод побудови геометрії. Основні геометричні поняття. Поняття величини. Адитивно-скалярні величини. Площа фігури.

Оцінювання: екзамен 1,4,5 с., залік 3с.

Навчальна дисципліна: **Анатомія, фізіологія дітей з основами генетики та валеологія**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація: Навчальний предмет сприяє формуванню професійно компетентної та творчої особистості майбутнього вчителя початкових класів на основі засвоєння студентами необхідного обсягу анатомічних, фізіологічних, гігієнічних знань, який необхідний для збереження здоров'я школярів, підтримання їх високої працездатності, розуміння особливостей психології дитини, розвитку її здібностей та якостей, здійснення особистісно-орієнтованого навчання і виховання молодшого школяра. Предмет має на меті забезпечити оволодіння студентами методами наукового дослідження (оцінювати стан фізичного розвитку учня, давати оцінку повітряно-світлового режиму класної кімнати, шкільного розкладу, уроку, перерв, навчальних приміщень, гігієнічному вихованню учнів у школі тощо).

Оцінювання: залік 1с.

Навчальна дисципліна: **Сучасна українська мова з практикумом**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1- 3 рік, 2-5 семестр

Мета: дати системні знання фонетичної, лексичної, граматичної структури української мови та виробити практичні навички лінгвістичного аналізу тексту і забезпечити студентам практичне володіння усним і писемним літературним мовленням.

Завдання: у результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати основні етапи розвитку української літературної мови, місце і роль української мови в сучасному суспільному житті України, основні законодавчі документи про мову, характерні риси діалектів, особливості роботи мовних органів, фізіолого-артикуляційну характеристику звуків, фонетичні явища, морфонологічні зміни в системі мови, морфемну, граматичну структуру сучасної української мови, систему орфографічних правил української мови, основні відомості з лексикології та фразеології

української мови, правила пунктуації; вміти записувати текст фонетичною транскрипцією, розпізнавати та аналізувати фонетичні та морфологічні явища у словах, володіти орфографічними, пунктуаційними та орфоепічними нормами сучасної української літературної мови, культурою усного і писемного мовлення, вміти каліграфічно писати на дошці та в зошитах; вміти опрацьовувати наукову лінгвістичну літературу, застосовувати новітні технічні засоби навчання, аналізувати шкільні підручники і посібники з української мови.

Оцінювання: залік 2,4 екзамен 5

Навчальна дисципліна: **Основи педагогіки** зі вступом до спеціальності

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: Розкрити теоретичні основи педагогіки як науки про освіту навчання і виховання учнів молодшого шкільного віку.

Предмет: педагогічний процес початкової школи.

Зміст дисципліни: Педагогіка як наука. Система педагогічних наук. Міжпредметні зв'язки педагогіки. Джерела педагогіки. Поняття системи освіти як історичної категорії. Система і структура освіти. □ Принципи побудови освіти в Україні. Наукові дослідження – шлях до розв'язання проблем педагогіки. Методологія педагогіки. Методи науково-педагогічних досліджень. Етапи педагогічних досліджень. Поняття „зміст освіти”. Визначення змісту освіти в історії школи і педагогіки. Зміст освіти в сучасній школі. Документи, що визначають зміст освіти. Вікова періодизація в педагогіці. Структура особистості. Чинники розвитку особистості молодшого школяра. Закономірності та рушійні сили розвитку особистості молодшого школяра. Вплив середовища на розвиток особистості молодшого школяра. Педагогічна характеристика соціального середовища. Класифікація і загальна характеристика факторів соціалізації. Виховні функції соціального середовища. Взаємозв'язок розвитку, спадковості і виховання. Поняття «спадковість». Генотип і його частини. Задатки та здібності. Виховання як суттєвий чинник розвитку особистості школяра. Мета виховання в сучасній педагогіці. Умови і фактори визначення цілей виховання. Ідеал українського виховання.

Діяльність як основний фактор формування особистості молодшого школяра. Суть, зміст і мета. Види діяльності. Активність у навчанні.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: **Психологія загальна**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: знати основи загальної психології, види діяльності і спілкування, змістпізнавальних процесів (увага, відчуття, сприймання, пам'ять, мислення, уявлення), емоційно-вольові сфери (почуття, воля),

індивідуально-психологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності); особливості вікової та педагогічної психології.

Предмет: застосування психологічних знань для організації діяльності і спілкування особистості; засоби і прийоми психологічного впливу на особистість, розробляти технології управління дитячим колективом, володіти високою психологічною культурою в виробничій діяльності та побуті.

Основний зміст. Предмет та завдання курсу, природа психічних явищ, закономірності їх перебігу у форм і пізнавальних, емоційних та вольових психологічних процесів, психічних станів та властивостей особистості, методи їх дослідження. Особистість, її психологічна структура, зокрема, спрямованість, ціннісні орієнтації, самооцінка, рівень домагань, потреби, мотиви тощо. Вікова психологія. Розвиток психіки в онтогенезі, вікова періодизація психічного розвитку. Педагогічна психологія. Теорія навчання та виховання в різних психологічних школах. Закономірності навчальної діяльності та розвитку особистості в процесі навчання. Методика викладання психології в середній школі та професійно-технічному училищі.

Оцінювання: екзамен.

Навчальна дисципліна: Сучасні інформаційні технології з основами інформатики та програмування

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація: Навчальний предмет передбачає формування у фахівців теоретичної бази знань та практичних вмінь і навичок для ефективного використання інформаційних потоків та застосування інформаційних технологій і їх засобів для їх опрацювання, та формування у них інформаційної культури, як важливих складових необхідних для ефективною підготовки до роботи інформаційному середовищі. Основними завданнями вивчення дисципліни є оволодіння теоретичними засадами, що стосуються: інформаційних процесів та ресурсів їх використання у професійній діяльності; технічних ресурсів та комп'ютерних систем, телекомунікаційних та інформаційних технологій, інформаційної культури та знань, умінь і навичок до роботи в інформаційному середовищі.

Оцінювання: екзамен 1с.

Навчальна дисципліна: Методика навчання освітньої галузі «Суспільствознавство»

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: забезпечити оволодіння студентами знань про сучасні досягнення методичної науки, підготувати їх до проведення навчальних занять та позакласної роботи з курсу «Я у світі» у початковій школі у рамках освітньої галузі «Суспільствознавство».

Предмет: методика викладання освітньої галузі «Суспільствознавство» яка реалізується через курс «Я у світі».

Основний зміст дисципліни поділено на 2 модулі, які вважаються завершеною частиною навчального матеріалу (теоретичного і практичного). У теоретичній частині розкриваються освітні, розвивальні та виховні цілі курсу «Я у світі» та їх місце в системі початкової загальноосвітньої школи, психолого-педагогічні засади формування суспільствознавчих, народознавчих знань в учнів початкових класів.

Практична частина об'єднує семінари, семінари-дискусії, практичні та лабораторні заняття. Студенти вивчають зміст та методику проведення уроків суспільствознавчої та природознавчої складової програм курсу «Я у світі». В рамках навчального курсу передбачається залучення студентів до активної навчально-пізнавальної діяльності. Кожен модуль має практичні завдання, письмові творчі завдання, теми рефератів тощо.

Оцінювання: екзамен 5с.

Навчальна дисципліна: **Теорія і методика виховання**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: підготовка студентів до планування й організації виховної роботи в умовах загальноосвітнього та позашкільного навчального закладу.

Предмет: процес виховання дітей шкільного віку в осередку освітнього закладу.

Зміст дисципліни: Зміст, етапи й очікуваний результат процесу виховання. Основні закономірності та чинники ефективності процесу виховання. Класифікація методів виховання та умови оптимального вибору й ефективного їх застосування. Основні напрями виховання. Структура і принципи функціонування дитячого колективу. Особливості виховної роботи у початковій, середній і старшій школі. Форми і засоби підвищення педагогічної культури батьків. Значення громадських організацій у вихованні учнівської молоді. Особливості системи позашкільної освіти України на сучасному етапі. Провідні завдання, принципи організації й різновиди виховних заходів у літньому оздоровчому таборі.

Оцінювання: екзамен 5с.

Навчальна дисципліна: **Методика навчання освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура»**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Мета: сформувати у студентів знання, вміння і навички, що будуть сприяти формуванню в учнів початкової школи здоров'язбережувальної компетентності.

Зміст дисципліни: Зміст, мета і завдання освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура», визначені Державним стандартом початкової загальної освіти. Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів

відповідної галузі стосовно розділу «Здоров'я» Особливості формування в молодших школярів здоров'язбережувальних компетенцій (життєвих навичок). Зміст, мета і завдання предмета «Основи здоров'я» для учнів 1-4 класів. Теоретико-практичний зміст предмета «Основи здоров'я» в початковій школі. Характеристика форм, стратегій і методів навчання молодших школярів основам здоров'я. Особливості методики організації проектної діяльності з основ здоров'я на уроках та в позаурочний час.

Оцінювання: залік, 4 с.

Навчальна дисципліна: **Дидактика**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Мета: Теоретико-практичні основи дидактики як науки про організацію навчального процесу з учнями молодшого шкільного віку.

Предмет: навчальний процес у початковій школі.

Зміст дисципліни: предмет і завдання дидактики та основні дидактичні концепції; основні дидактичні категорії; теоретичні основи процесу навчання; види навчання та підходи до організації навчального процесу в початковій школі; шляхи, форми, методи оптимізації навчального процесу в початковій школі; причини втрати інтересу до навчання, способи діагностики навчання учнів молодшого шкільного віку.

Оцінювання: екзамен, 4 с.

Навчальна дисципліна: **Музичне мистецтво з методикою навчання**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2, 3 рік, 4, 5 семестр

Анотація: Курс орієнтований на цілеспрямоване вивчення основних дисциплін музичного циклу; засвоєння музичного репертуару шкільної програми для початкових класів; оволодіння методикою розвитку музичного сприймання, вокального та музично-ритмічного розвитку учнів молодших класів, методами та прийомами організації різних типів уроків музики у початковій школі та їх структурних елементів. Основним завданням курсу є сформувані практичні навички та вміння, необхідні для вирішення завдань музично-естетичного виховання учнів початкових класів.

Оцінювання: залік 5 с.

Навчальна дисципліна: **Методика трудового навчання**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2-3 рік, 4, 5 семестр

Мета: підготовка майбутніх учителів початкових класів до виконання завдань трудового навчання молодших школярів згідно з ОПП підготовки бакалаврів галузевого Державного стандарту вищої педагогічної освіти.

Предмет:

– теоретико методичні основи та особливості педагогічного

процесу на заняттях з праці, на основі яких обґрунтовується мета та завдання трудового навчання молодших школярів, моделюється зміст, відбираються найбільш доцільні методи, прийоми і форми навчання і виховання учнів на уроках та в позакласній роботі з праці;

– методичні та технологічні уміння і навички вчителів для виконання завдань освітньої галузі «Технології» Державного стандарту початкової освіти в сучасній загальноосвітній школі.

Оцінювання: екзамен 5 с.

Навчальна дисципліна: Дитяча література та методика навчання літературного читання

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3,4 рік, 5, 6 семестр

Мета: дати глибокі теоретичні і практичні знання з теорії літератури, літературознавства, зарубіжної дитячої літератури, які б заклали базу для кращого оволодіння методикою викладання дитячого читання у початкових класах та дошкільних закладах.

Предмет: художні твори зарубіжних письменників, які написані спеціально для дітей і ті, що ввійшли до кола дитячого читання.

Зміст дисципліни: «Література близького зарубіжжя» (Джерела мудрості народів світу у дитячому читанні. Казки. Близькість ідей та образів. Тематичне та жанрове багатство творів для дітей К.Чуковського, С.Маршака, М.Носова, В.Біанкі, К.Паустовського). «Світова література» (Казки Шарля Перро і братів Грімм. Пам'ятки давньої літератури у виданнях для дітей. Твори для дітей Джонатана Світа Еріха Распе. Творчість Даніеля

Оцінювання: екзамен 6 с.

Навчальна дисципліна: Методика навчання освітньої галузі «Математика»

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3,4 рік, 5, 6,7 семестр

Мета: дати студентам теоретичні знання, які є основою початкового курсу математики та необхідну методичну підготовку для успішного навчання і виховання молодших школярів для забезпечення наступності у вивченні математики та інформатики в середній школі.

Предмет: форми і методи вивчення початкового курсу математики в 1 – 4 класах.

Зміст дисципліни: Методика вивчення нумерації цілих невід'ємних чисел і методика вивчення арифметичних дій (додавання, віднімання, множення і ділення). Методика розв'язування простих і складених задач. Методика вивчення основних величин. Методика вивчення алгебраїчного, геометричного матеріалу. Методика вивчення дробів.

Оцінювання: екзамен 6,7 с.

Навчальна дисципліна: Методика навчання української мови

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2,3 рік, 4, 5 семестр

Мета: підготувати студентів до навчання школярів рідної мови в 1-4 класах загальноосвітньої школи за умов реформування сучасної освітньої системи, реалізації Концепції мовної освіти в Україні; розвивати в студентів пізнавальні інтереси, прагнення до вдосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з науковою та навчально-методичною літературою.

Предмет: процес навчання української мови в початковій ланці загальноосвітньої школи.

Зміст дисципліни: Методика навчання української мови як педагогічна наука. Лінгвістичні та психофізіологічні основи методики навчання грамоти. Етапи й періоди навчання грамоти. Опрацювання розділів «Мова і мовлення», «Текст». Методика проведення уроків класного та позакласного читання. Методика вивчення орфографії. Методика класного читання. Характеристика якісного читання. Вивчення творів різних жанрів на уроках читання. Методика проведення уроків позакласного читання. Методика навчання орфографії в початковій школі. Методика розвитку мовлення, опрацювання елементів лексикології. Вивчення елементів граматики в початковій школі. Методика розвитку мовлення на уроках рідної мови. Робота над образними словами й виразами. Методика вивчення елементів граматики на уроках рідної мови. Вивчення частин мови в початковій школі. Урок граматики в початковій школі.

Оцінювання: екзамен 4,5 с.

Навчальна дисципліна: Психологія педагогічна

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Мета: аналіз різних підходів у вітчизняній та зарубіжній психології щодо розуміння психічного розвитку та становлення особистості людини на різних вікових етапах, оволодіння студентами знаннями про психологічні закономірності психічного розвитку і формування особистості в процесі навчання і виховання; ознайомити з інноваційними педагогічними технологіями, методами та формами навчання і виховання; розкрити психологію педагогічної діяльності та особистості вчителя.

Завдання: сприяти формуванню у студентів системи знань про розгортання процесу вікового становлення особистості, розуміння його сутності, закономірностей, принципів. Розкрити предмет, завдання та основні галузі педагогічної психології; обґрунтувати взаємозв'язок навчання і психічного розвитку особистості; охарактеризувати психологічні моделі навчання та структуру навчальної діяльності; навчити студентів здійснювати психологічний аналіз уроку, психологічну характеристику учня, класного колективу.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: **Методика навчання освітньої галузі «Природознавство»**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 2-3 рік, 4, 5 семестр

Мета: на основі отриманих даних з природничих дисциплін озброїти майбутнього спеціаліста знаннями та вміннями формування в молодших школярів природознавчих та екологічних уявлень і понять з використанням різних методів та форм організації навчального процесу враховуючи розробки відомих педагогів методистів.

Завдання: ознайомити студентів з науковими джерелами, до яких можна звернутись для постійного вдосконалення професії; навчити основам знань з педагогічної майстерності; озброїти студентів знаннями завдань, змісту, методів і форм роботи при навчанні учнів початкових класів з природознавством; підготувати студентів до науково - обґрунтованого проведення уроків природознавства в початковій школі; поглибити загально-методичну підготовку майбутніх фахівців; сформувати у студентів практичні навички у формуванні умінь і навичок на уроках природознавства; навчити студентів використовувати навколишню природу для розумового та логічного розвитку учнів; підготувати студентів до вивчення методик інших дисциплін педагогічного циклу; сформувати у студентів знання, уміння і навички бережного ставлення до природи; сформувати у студентів знання, уміння і навички щодо збереження та покращення здоров'я підростаючого покоління; розвивати у студентів вміння на практиці застосовувати набуті теоретичні знання методики НОГ «Природознавство»

Оцінювання: екзамен 5с.

Навчальна дисципліна: **Образотворче мистецтво з методикою навчання**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2-3 рік, 4,5 семестр

Анотація. Сформувати навички та знання у студентів, необхідні для виконання у подальшому функцій учителя-предметника, вихователя, набуття практичних знань, умінь та навиків як з основ педагогічного малюнка, так і з методики викладання образотворчого мистецтва у початкових класах загальноосвітньої школи. Закріпити та поглибити знання з психолого-педагогічних та фахових дисциплін; опанувати специфіку педагогічної діяльності в початкових класах; розвивати вміння проводити різні форми навчально-виховної та позакласної роботи з використанням сучасних технологій навчання з спеціальності.

Оцінювання: залік 5с.

Навчальна дисципліна: **Педагогічна майстерність**

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Мета: ознайомити студентів з особливостями педагогічної діяльності та педагогічної майстерності вчителів початкових класів. Показати шляхи вдосконалення педагогічної майстерності.

Предмет: професійна педагогічна майстерність учителя початкових класів.

Основний зміст: основні вимоги, які ставить суспільство перед сучасним творчим учителем початкової школи; сутність і компоненти педагогічної майстерності; оптимальний спосіб організації навчально-виховного процесу з молодшими школярами; стилі і моделі педагогічного спілкування; педагогіку як практичну режисуру; менеджмент навчання; професійно-педагогічний тренінг.

Оцінювання: екзамен 6с

Навчальна дисципліна: Педагогічна психологія

Статус: нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Мета: забезпечити можливість з'ясування студентами сутності основних психологічних закономірностей педагогічного впливу на учнів, котрий у тій чи іншій мірі гарантує їх особистісний розвиток, що відбувається в умовах цілеспрямованого навчання і виховання; навчити студентів аналізувати життєві приклади негативного і позитивного формуючого впливу тих факторів, які складно зорганізувати у педагогічну систему (соціальне на учіння); сформувати в студентів: а) *досвід (практичне уміння і навички) самостійного опанування* основних змістових елементів ПП (теоретичних і практичних розділів); б) *розуміння специфіки предмету педагогічної психології* як галузі наукових теоретичних знань і науково-дослідної практики; в) *уміння і навичок*, що можуть забезпечити спроможність проведення самостійних психолого-педагогічних досліджень в умовах освітнього середовища; формувати в студентів уміння і навички психолого-педагогічного інтерв'ювання, публічного виступу на наукових конференціях, батьківських зборах тощо; забезпечити можливість осмислення студентами сутнісних характеристик моралі і моральності, душевності і духовності і т. ін. як цінностей і психологічних феноменів.

Предмет: загальні психологічні закономірності формування людини як особистості та як суб'єкта навчально – пізнавальної і трудової діяльності в умовах сім'ї, школи, самоосвіти та самовиховання.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: Методика виховної роботи

Статус: нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр

Мета: озброїти студентів знаннями теоретичних основ сучасної методики виховної роботи, уміннями і навичками, необхідними для успішного виховання учнів в умовах сьогодення.

Предмет: організація виховного процесу в початковій школі.

Зміст дисципліни: Українська національна система виховання. Виховна система школи, класу: сутність, структура. Характеристика основних компонентів. Методика виховної роботи з учнями молодшого шкільного віку. Діагностика вихованості школяра. Вимоги до особистості педагога-вихователя. Методика виховного впливу педагога на вихованців. Форми виховної діяльності. Колективне творче виховання. Методика родинно-сімейного виховання дітей. Методика педагогічної взаємодії вчителів, батьків, громадськості та учнів. Особливості форм та методів роботи вчителя з батьками учнів. Методика роботи класного керівника. Основні обов'язки та завдання класного керівника. Планування виховної роботи. Методика організації та проведення виховних заходів. Методика виховної роботи з різними категоріями дітей. Методика роботи з виховання культури поведінки молодших школярів. Методика організації виховної роботи в групі продовженого дня. Виховна робота в загальноосвітніх навчальних закладах інтернатного типу. Технологія виховної роботи в початкових класах.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: **Технології навчання освітніх галузей початковій школі**

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр

Метою викладання курсу є допомогти студентам зорієнтуватися в концептуальних та теоретичних положеннях педагогічних технологій, сформуванню готовності до впровадження сучасних технологій у практику початкової школи. Основними завданнями вивчення дисципліни є ознайомити студентів з концептуальними та теоретичними положеннями різних технологій навчання; узагальнити педагогічні технології початкової школи, виявити їх фундаментальну спільність, виділити істотні ознаки; сформуванню позитивне ставлення і прагнення майбутнього вчителя початкової школи до творчого оволодіння новими навчальними технологіями; вчити студентів обирати оптимальні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівню їх підготовки, умов; орієнтувати студентів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності.

Оцінювання: екзамен 8с.

Вибіркові дисципліни

Навчальна дисципліна: **Основи інклюзивної освіти**

Статус: вибіркова / за вибором ВНЗ

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр

Мета: сформувати у студентів здатність вирішувати стандартні та проблемні професійні завдання, що виникають в освітній практиці початкової школи, на основі сформованих знань про теоретичні засади побудови змісту і процесу навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку; сформованість ґрунтовних знань про сучасні теорії і методики інклюзивного навчання; спроможність обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання в інклюзивному процесі; здатність до організації ефективної професійно-педагогічної комунікації з суб'єктами навчально-виховного процесу в умовах інклюзивної освіти.

Зміст дисципліни: теоретичні та нормативно-правові засади впровадження інклюзивної освіти в Україні та за рубежом; особливості навчання й виховання дітей з особливими освітніми потребами; основні положення щодо організації педагогічного процесу в початковій школі в умовах інклюзивного навчання; методика викладання та диференційованого оцінювання навчальних досягнень та розвитку дітей з особливими освітніми потребами; технології налагодження педагогічної співпраці з батьками учнів із особливими освітніми потребами, шкільним психологом, соціальним педагогом, медичним працівником та іншими; типові труднощі, що виникають в процесі впровадження інклюзивної початкової освіти в Україні.

Оцінювання: екзамен 7с.

Навчальна дисципліна: Історія педагогіки

Статус: вибіркова /вибір ВНЗ

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація: Навчальний предмет орієнтований на ознайомлення студентів з історичною педагогічною вітчизняною та зарубіжною спадщиною: розвитком виховання, шкільництва та педагогічних теорій; на розкриття тенденцій формування історичних явищ у педагогіці як науці. Головними завданнями предмета є формування історико-педагогічного мислення студентів; критичного ставлення до запозичень із досвіду минулого і досвіду зарубіжної школи, які впроваджуються у практику сучасної школи.

Оцінювання: екзамен 1с

Навчальна дисципліна: Практичний курс англійської мови

Статус: вибіркова /вибір ВНЗ

Рік, семестр: 1-2 рік, 2, 3 с

Мета: здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Зміст дисципліни: активний лексичний мінімум(до кінця курсу студенти повинні вживати в усній і письмовій формі близько 2500 слів та фразеологічних одиниць, не враховуючи лексику і вирази, засвоєні в школі);

усне мовлення:(розуміти мову викладача в безпосередньому звертанні, або в записі;у темпі, близькому до нормального, з відповідною вимовою й інтонацією відповідати на запитання (з пройденої тематики) викладача і студентів; ставити питання і вести бесіду з пройденої тематики, за малюнком чи фільмом, прочитаним чи прослуханим текстом; робити повідомлення з пройденої тематики, переказувати прочитаний чи прослуханий текст, висловити своє враження про прочитане), читання: (читати про себе і розуміти без перекладу на українську мову незнайомий адаптований текст; вільно, правильно у звуковому й інтонаційному оформленні читати вголос підготовлений текст, а також новий текст, де всі граматичні структури і вся лексика засвоєні в усній мові; уміти передати зміст прочитанного).

Оцінювання: екзамен 7с.

Навчальна дисципліна: **Безпека життєдіяльності та цивільний захист**

Статус: вибіркова /*вибір ВНЗ*

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: підготовка майбутніх працівників освіти до розв'язання проблем безпеки життєдіяльності у професійній діяльності; формування базового понятійно-категоріального, теоретичного і методичного апарату з проблем безпеки, необхідного для вивчення в подальшому курсів «Основи охорони праці», «Основи екології», «Цивільна оборона», «Валеологія» тощо.

Предмет: загальні закономірності виникнення і розвитку небезпек, надзвичайних ситуацій, їх властивості, можливі вплив на життя і здоров'я людини та основи захисту людей і навколишнього середовища, запобігання небезпекам і ліквідація їх наслідків.

Зміст дисципліни: Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Людина як елемент системи «людина – життєве середовище». Вплив діяльності людини на навколишнє середовище. Техногенні небезпеки. Природні та соціально-політичні джерела небезпеки. Комбіновані небезпеки. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі. Безпека життєдіяльності в умовах надзвичайних ситуацій. Надання першої до лікарської допомоги потерпілому. Правові, нормативні та організаційні основи БЖ. Організація та управління БЖ.

Оцінювання: залік

Навчальна дисципліна: **Основи педагогічних досліджень**

Статус: вибіркова / *вибір ВНЗ*

Рік, семестр: 1,2 рік, 2,3 семестр

Мета: ознайомлення студентів із завданнями, специфікою, організацією і можливостями їх участі у науковій роботі педагогічного ВНЗ в різних формах (індивідуальній, груповій та колективній) і на різних рівнях (у групі, на факультеті, у ВНЗ і т.п.)

Предмет: науково-дослідна робота студентів – майбутніх учителів початкових класів.

Зміст дисципліни: Наука і суспільство. Форми наукової діяльності. Організація наукової діяльності педагогів-практиків. Інформаційне забезпечення наукової діяльності. Наукові джерела: загальна характеристика. Науковий стиль. Контент-аналіз як метод обробки науково тексту. Технологія створення джерельної бази дослідження та бібліографічного пошуку. Методи роботи з науковою літературою. Бібліографічні вимоги до наукового дослідження. Цитування джерел. Способи складання списку використаної літератури. Методологія наукового дослідження у галузі педагогіки. Методи науково-пошукової діяльності. Методи обробки результатів педагогічних досліджень.

Оцінювання: залік 2 с.

Навчальна дисципліна: **Педагогічна інноватика**

Статус: вибіркова / *вибір ВНЗ*

Рік, семестр: 3рік, 6 с

Анотація: У процесі вивчення дисципліни, формуються наступні компетентності: здатність до опанування концептуальних та теоретичних положень педагогічних технологій, ознайомлення із різними інноваційними педагогічними технологіями та їх реалізацією в освітньому процесі; готовність до впровадження сучасних технологій у практику нової української школи

Зміст дисципліни: місце педагогічних технологій у системі сучасної освіти; теоретичні основи педагогічних технологій; наукове підґрунтя формування педагогічних технологій; різновиди педагогічних технологій в осередку початкової школи; особистісно орієнтовані технології початкової школи; прийоми організації співробітництва на уроці; принципи моделювання педагогічних технологій; способи конструювання педагогічних технологій для початкової школи.

Оцінювання: екзамен 6с.

Навчальна дисципліна: **Основи хореографії з методикою навчання**

Статус: вибіркова / *вільного вибору студента*

Рік, семестр: 1-2 рік, 2, 3 с

Анотація: У процесі вивчення дисципліни формуються знання про здатність до організації та планування, вміння застосовувати базові загальні знання, правильно вимовляти та писати хореографічну термінологію, вільно застосовувати наукові та хореографічні терміни; вміння працювати з аудіо та відеоапаратурою; здатність розв'язувати колективні проблеми і приймати рішення, здійснювати пошук хореографічної інформації з різних джерел.

Зміст дисципліни: володіння основними знаннями про хореографію та образну природу танцю; виразні засоби танцювального мистецтва (рух, малюнок, музика, костюм); види хореографічного мистецтва (народний, бальний, класичний), танцювальна термінологія (назви рухів, танців, позицій ніг та рук).

Оцінювання: екзамен 7с.

Навчальна дисципліна: Практикум з математики

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: У процесі вивчення дисципліни у студентів формуються практичні уміння і навички з розв'язування різних видів задач, вміння ілюструвати їх зміст; удосконалення вміння пошуку способів розв'язування задач; формування практичних вмінь студентів ілюструвати зміст математичних задач; формування вміння студентів проводити роботу над простими та складеними математичними задачами та вміння ознайомити із ними учнів початкових класів.

Зміст навчальної дисципліни: роль, місце, функції та види задач у початковому курсі математики; вимоги щодо усного та писемного мовлення у роботі над задачами початкового курсу математики; методика навчання розв'язування простих та складених задач у 1-4 класах; методика навчання розв'язувати дробові задачі в курсі початкової математики; методика розв'язування задач алгебраїчного та геометричного змісту в початковій школі; зміст системи формування вмінь розв'язування задач С.О. Скворцової; зміст системи формування вмінь розв'язування задач М.В.Богдановича, Г. Лищенко; зміст системи формування вмінь розв'язування задач В.Рівкінд;

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: Основи здоров'язабезпечення

Статус : вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Анотація: Навчальна дисципліна орієнтована на засвоєння студентами теоретичних основ і сучасних принципів охорони здоров'я; методів вивчення та оцінки стану здоров'я населення у взаємозв'язку з чинниками, що на нього впливають; організації діяльності закладів охорони здоров'я, методів аналізу та оцінки якості надання медичної допомоги населенню; технологій розробки управлінських рішень, спрямованих на поліпшення стану здоров'я населення та якості медичної допомоги. Це передбачає вивчення законодавчих та організаційних основ функціонування й методів оцінки діяльності основних галузей (підсистем) і закладів охорони здоров'я, взаємодії між ними та суміжними немедичними галузями, основ управління системою охорони здоров'я.

Оцінювання: залік 1с.

Навчальна дисципліна: Організація педагогічного процесу в початковій школі

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр

Мета: показати особливості організації управління сучасною загальноосвітньою школою.

Предмет: управління і керівництво загальноосвітньою школою.

Зміст дисципліни: Управління: суть, історія розвитку, сучасний стан управління освітою. Поняття про управління, менеджмент, внутрішкільне управління, педагогічний менеджмент; Державне управління системою загальної середньої освіти; Внутрішкільне управління; Школа як педагогічна система і об'єкт управління. Наукові основи управління загальноосвітніми навчальними закладами. Принципи управління загальноосвітніми навчальними закладами. Педагогічна рада загальноосвітнього навчального закладу. Органи громадського самоврядування у навчальних закладах. Методи управління. Внутрішкільне керівництво. Функціональні обов'язки директора загальноосвітнього навчального закладу. Функціональні обов'язки заступників директора загальноосвітнього навчального закладу. Методична робота в школі. Значення методичної роботи для підвищення рівня професійної підготовки вчителя. Основні форми методичної роботи в школі. Підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників. Передовий педагогічний досвід. Види. Способи впровадження досягнень педагогічної науки і передового педагогічного досвіду. Всерединішкільний контроль. Особливості Всерединішкільного контролю. Види, форми, методи Всерединішкільного контролю. Планування та облік роботи школи.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: **Основи культури і техніки мовлення**

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 1 рік, 2 семестр

Мета: студент повинен знати: функції мови та мовлення; правила мовлення; структурну організацію тексту; партитуру тексту.

Предмет: студент повинен вміти: виразно, нормативно правильно і логічно висловлювати думку; самостійно удосконалювати техніку мовлення; слідкувати за частотою власного мовлення та учнів; писати текстові матеріали з дотриманням основних вимог щодо структурної організації тексту.

Зміст дисципліни: Культура мовлення як предмет вивчення. Функції мови та мовлення. Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Правильність мовлення (нормативність, логічність, чистота). Точність мовлення (аналіз мовних помилок, редагування текстів). Логічність мовлення як ознака кожного функціонального стилю літературної мови. Багатство мовлення (лексичне, фразеологічне, семантичне). Чистота мовлення (просторічні слова, жаргонізми, діалектна лексика, канцеляризми і професіоналізми). Виразність мовлення й структурна організація тексту. Партитура тексту.

Оцінювання: екзамен 1 с.

Навчальна дисципліна: **Інноваційні концепції музичного виховання учнів**

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 4 рік, 7 с

Анотація: У процесі вивчення дисципліни, у студентів формуються такі компетентності, як здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями розвитку й виховання дітей дошкільного віку; чинним нормативним забезпеченням дошкільної освіти тощо; орієнтування в сучасних тенденціях розвитку початкової освіти, дослідженнях проблем музичного виховання дітей, знання правових основ і законодавчих актів у сфері початкової музичної освіти.

Зміст дисципліни: Зміст основних нормативних документів, спрямованих на виконання Державного стандарту початкової освіти, розділів програми спецкурсу Інноваційні концепції музичного виховання учнів; науково обґрунтовані і підтверджені досвідом інтерактивні методи і прийоми музичного виховання молодших школярів; зміст та вимоги програми з музичного виховання для учнів 1-4 класів; особливості, зміст і завдання видів музичної діяльності: слухання музики, співу, музично-ритмічних рухів, гри на дитячих музичних інструментах; основні завдання музичного виховання, навчання, розвитку; форми організації музичного виховання, навчання і розвитку дітей молодшого шкільного віку; основні музичні жанри та музичний репертуар для учнів 1-4 класів; використання музики в позакласних виховних заходах; зміст і структуру уроків музичного мистецтва; музичні концепції Д. Кабалевського, К. Орфа, З. Кодая, Ж. Далькроза; сучасні інноваційні підходи до музичного виховання учнів початкових класів.

Оцінювання: залік 7с.

Навчальна дисципліна: **Методика розв'язування задач з логічним навантаженням**

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти; типи основних задач з логічним навантаженням; класифікацію задач за певним типом різноманітності; особливості методики роботи на задачами підвищеної складності.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: **Авторські методики навчання англійської мови**

Статус: вибіркова/ вільного вибору студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: Сформувати у студентів здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання

освітніх галузей /змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти що ґрунтується на теоретичній і практичній готовності до проведення уроків за різними навчальними системами, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань й умінь із окремих розділів та тем курсу, окремих етапів навчання й досвіду їхнього застосування та наявності емоційно-ціннісного ставлення до діяльності щодо навчання предмету.

Оцінювання: залік 8с

Навчальна дисципліна: **Основи риторики**

Статус: вибіркова / за вибором студента

Рік, семестр: 1 рік, 2 с

Анотація: Сформувати у студентів здатність до публічного виступу; до побудови комунікативних стратегій і ситуацій з урахуванням етичних і естетичних доміант, національно-культурних традицій; володіння навичками управляти аудиторією, послуговуючись вербальними і невербальними прийомами мовлення; володіння полемічною майстерністю); здатність до формування власної програми мовленнєвої поведінки, ураховуючи наміри співрозмовника й використовуючи засоби ефективного впливу на нього); засвоєння мовної системи як сукупності мовних структур; розширення уявлення про сучасну українську літературну мову, мовні норми, мовні засоби прикрашання промови, виховувати мовний смак і мовне чуття, критичне ставлення до ненормативної вимови та ненормативного слововживання.

Оцінювання: екзамен 2с.

Навчальна дисципліна: **Основи комунікативної діяльності молодших школярів**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 7 с

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: світоглядна – визначеність професійної позиції у педагогічному спілкуванні; усвідомлення його значення у майбутній професійній діяльності; ставлення до учня як до суб'єкта спілкування; -громадянська – повага до української мови; гуманістична установка на педагогічне спілкування; установка на діалогічність, рівноправність у спілкуванні - комунікативна – здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; працювати у команді; вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення; -інформаційна – здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; -науково-дослідницька – здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; - самоосвітня – наявність потреби підвищення сформованості комунікативної компетентності; та фахових

компетентностей: -організаційна – здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів освітнього процесу -психолого-педагогічна – готовність спрямовувати процес спілкування на вирішення педагогічних завдань; прогнозувати реакції суб'єктів навчально-виховного процесу під час педагогічного спілкування, уникаючи тих, що заважатимуть досягненню мети навчання та виховання; -методична – застосовувати знання з основ педагогічного спілкування і вміння для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, розвитку методичної культури, розв'язання професійних задач -здоров'язбережувальна – готовність дбати про психічне здоров'я учнів; -інтегративна – здатність і готовність організовувати навчально-виховний процес у початковій школі на принципах діалогічності, рівноправності у спілкуванні -творча – готовність до формування індивідуального стилю педагогічного спілкування.

Оцінювання: залік 7с.

Навчальна дисципліна: Музична грамота вчителя ПШ

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність до володіння теоретичними знаннями і практичними навичками щодо загальних питань теорії музики; володіння основними закономірностями будови музичних елементів та логіки їх співвідношення, і як наслідок осмислення загальних законів музичного мислення та виразових можливостей музики; здатність до володіння музичним інструментом для якісного забезпечення використання його в роботі; сформованість художньо-естетичного смаку, творчої уяви та професійно- особистісних якостей.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: Основи формування комунікативної компетентності молодшого школяра

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність майбутнього вчителя початкової школи доформування в молодших школярів умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності, комунікативної компетентності та творчих здібностей; виявлення творчого потенціалу учнів, створення умов для розвитку творчої особистості, яка вміє формувати власну думку, розв'язувати проблеми, здатна самостійно займатися власною освітою; формування в учнів комунікативної компетенції, базою якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовленнєвих умінь і навичок; формування культури усного та писемного мовлення як засобу вільного спілкування та самовираження.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: **Розвиток творчих здібностей молодшого школяра**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 7 с

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: здатність впливати на успішність людини в різних видах діяльності.

Спеціалізаційна компетентність – здатність визначати успішність людини в специфічних видах діяльності, для яких потрібні особливі задатки та їх розвиток.

Навчально-компетентність – здатність визначати успішність людини в навчанні та вихованні.

Оцінювання: залік 7с.

Навчальна дисципліна: **Формування лексико-народознавчої компетентності майбутніх вчителів початкової школи**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 7 с

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: загальнонавчальна компетентність – здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, технологіями навчання.

Рефлексивна компетентність – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє екологічному розвитку учнів, творчому підходу до екологічного виховання в початковій школі.

Оцінювання: залік 7с.

Навчальна дисципліна: **Нетипові методи розв'язування математичних задач**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: **Практикум з методики математики**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти. *Оцінювання:* залік 8с.

Навчальна дисципліна: Технології проектування в початковій школі

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: Педагогічний менеджмент

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів здатність до володіння узагальненими знаннями у сфері організації та управління педагогічним процесом загально-освітньої школи; володіння методологією наукового пізнання з теорії менеджменту; володіння методичними компетентностями на теоретико-методологічному рівні, володіння стратегіями та технологіями управління навчальним закладом в умовах ринкових відносин.

Оцінювання: екзамен 8с.

Навчальна дисципліна: Основи хореографії з методикою навчання

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 2 рік, 3 с

Анотація: сформувати у студентів здатність до організації та планування, вміння застосовувати базові загальні знання, правильно вимовляти та писати хореографічну термінологію, вільно застосовувати наукові та хореографічні терміни; вміння працювати з аудіо та відеоапаратурою; здатність розв'язувати колективні проблеми і приймати рішення, здійснювати пошук хореографічної інформації з різних джерел.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: Методика хореографічної роботи у ПШ

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 2 рік, 3 с

Анотація: сформувати у студентів здатність використовувати основи теорії та методології хореографії в професійній діяльності, проектувати і здійснювати освітній процес хореографічного навчання з урахуванням соціокультурної ситуації та рівня розвитку хореографічних здібностей учнівського колективу в системі шкільної, дошкільної та позашкільної освіти;

знати характерні особливості танцювальної культури різних національностей, активно вивчати та популяризувати український народний танок;

здатність створювати танцювальний репертуар різного рівня складності відповідно до вікової групи школярів чи хореографічного колективу.

Оцінювання: залік 3с.

Навчальна дисципліна: **Технології соціально-педагогічної діяльності у ПШ**

Статус: вибіркова/ за вибором студента

Рік, семестр: 4 рік, 7 с

Анотація: сформувати у студентів здатність до використання в практиці початкової школи соціально-педагогічних технологій; до налагоджування соціально-педагогічної співпраці з батьками дітей із неблагополучних родин; до моделювання позитивного впливу соціально-виховного середовища навчального закладу; соціально-педагогічного діагностування й профілактики девіантної поведінки учнів початкових класів.

Оцінювання: залік 7с.

Навчальна дисципліна: **Екологія дитинства**

Статус: вибіркова /за вибором студентів

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Мета: аналізувати і пояснювати екологічну ситуацію навколишнього середовища на конкретних прикладах, сприяти вихованню екологічно грамотних людей, раціональному використанню природних ресурсів, охорони навколишнього середовища, характер і сили споконвічно збалансованих взаємозв'язків між усіма явищами й процесами, що відбуваються в біосфері й геосферах планети, основні положення сучасної екології, найновіші екологічні наукові та фактичні матеріали.

Зміст дисципліни: Предмет курсу, джерела та історіографія. Основні екологічні поняття, терміни і закони. Еволюція взаємовідносин людини й природного середовища. Стихійні природні екологічні катастрофи. Основні джерела антропогенного забруднення навколишнього середовища. Організація охорони навколишнього середовища і контроль за його станом. Соціальні аспекти екологічних проблем. Охорона природи і здоров'я людини. Екологічні наслідки гонки озброєнь. Екологічне виховання та освіта в Україні. Міжнародні аспекти екологічних проблем. Чорнобильська трагедія та її наслідки. Екологічний колоніалізм України. Громадський рух в країнах світу на захист навколишнього середовища. ЮНЕСКО. Новітні галузі екології. Стратегія й тактика виживання людства.

Оцінювання: екзамен

Навчальна дисципліна: Практикум шкільного музичного репертуару

Статус: вибіркова

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів вмінні відбирати високохудожні зразки інструментальної літератури для вивчення з учнями у класах виконавських дисциплін; – враховувати у своїй професійній діяльності (у класах інструментально-виконавських дисциплін) специфіку вищого навчального закладу; – творчо використовувати на заняттях у класі основного музичного інструменту теоретичні знання з історії світового музичного виконавства; – упроваджувати на індивідуальних заняттях зі спеціального інструменту новітні музично-педагогічні технології (з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей творчої особистості учня).

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: Музично-гурткова робота у ПШ

Статус: вибіркова/ за вибором студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 с

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: пізнавальна – формування теоретичних знань, стійкого інтересу до музичного мистецтва, ознайомлення з основними поняттями та знаннями музичного мистецтва як частини світової культури, отримання початкових знань з англійської мови; практична – формування практичних умінь та навичок з музичного мистецтва, розвиток музичного слуху, набуття навичок виконання українських та іншомовних пісень; творча – формування творчих здібностей вихованців у процесі оволодіння основами музичного мистецтва, розвиток естетичних почуттів та смаків; соціальна – виховання дбайливого ставлення до надбань української, світової культури, духовних та матеріальних цінностей рідного краю, народних традицій. Навчальна програма реалізується в гуртках художньо-естетичного

Оцінювання: залік 8с.

Навчальна дисципліна: Методика виховної роботи

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4рік, 7 семестр

Мета: теоретико-практичні основи теорії виховання як науки про організацію виховного процесу в початковій школі.

Предмет: виховний процес у початковій школі.

Зміст дисципліни: предмет і завдання дисципліни „Теорія виховання”, основні категоріальні особливості, закономірності та рушійні сили; принципи, методи і форми організації виховного процесу в початковій школі; поняття, ознаки, шляхи розвитку колективу. Особливості організації розумового, морального, трудового, фізичного, екологічного, естетичного, громадянського виховання в початковій школі; завдання і способи організації позакласної і позашкільної виховної

Оцінювання: екзамен 7с

Навчальна дисципліна: Музична грамота і музично-інструментальне виконавство вчителя в ПШ

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів здатність до володіння теоретичними знаннями і практичними навичками щодо загальних питань теорії музики; володіння основними закономірностями будови музичних елементів та логіки їх співвідношення, і як наслідок осмислення загальних законів музичного мислення та виразових можливостей музики; здатність до володіння музичним інструментом для якісного забезпечення використання його в роботі; сформованість художньо-естетичного смаку, творчої уяви та професійно- особистісних якостей.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Література та інклюзія

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів здатність докритичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять організації навчально-виховного процесу в початковій школі в країнах близького і далекого зарубіжжя; вміння здійснювати пошук інформації в різних джерелах (в т.ч. зарубіжних) для розв'язування професійно-педагогічних ситуацій в інклюзивному процесі; здатність до розвитку дітей з особливими освітніми потребами суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Основи формування комунікативної компетентності молодшого школяра

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів здатність майбутнього вчителя початкової школи доформування в молодших школярів умінь і навичок усіх видів мовленнєвої діяльності, комунікативної компетентності та творчих здібностей; виявлення творчого потенціалу учнів, створення умов для розвитку творчої особистості, яка вміє формувати власну думку, розв'язувати проблеми, здатна самотійно займатися власною освітою; формування в учнів комунікативної компетенції, базою якої є комунікативні вміння, сформовані на основі мовленнєвих умінь і навичок; формування культури усного та писемного мовлення як засобу вільного спілкування та самовираження.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Розвиток творчих здібностей молодших школярів

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр.

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: здатність впливати на успішність людини в різних видах діяльності.

Спеціальна компетентність – здатність визначати успішність людини в специфічних видах діяльності, для яких потрібні особливі задатки та їх розвиток.

Навчальна компетентність – здатність визначати успішність людини в навчанні та вихованні.

Творча компетентність – здатність визначати можливість відкриттів і винаходів, створення нових предметів матеріальної і духовної культури; здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Інформаційно аналітична компетентність – здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації узагальнення інформації, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Комунікативна компетентність – здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації.

Рефлексивна компетентність – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку учнів, творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; здатність до педагогічної рефлексії.

Методична компетентність – здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні завдання під час навчання учнів освітніх змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Оцінювання: залік, 7с

Навчальна дисципліна: Екологічні компетентності майбутнього вчителя

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності: **загальнонавчальна компетентність** – здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, технологіями навчання;

рефлексивна компетентність – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє екологічному розвитку учнів, творчому підходові до екологічного виховання в початковій школі;

екологічна компетентність – здатність до застосування екологічних знань, умінь та навичок;

методична компетентність – здатність ефективно діяти, розв’язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: **Технологія проектування в початковій школі**

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів наступні компетентності:

Загальнонавчальна компетентність – здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; чинним нормативним забезпеченням початкової освіти тощо.

Інформаційно аналітична компетентність – здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Комунікативна компетентність – здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: **Особливості проведення уроків у малочисельній школі**

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів знання про основні підходи до модернізації процесу навчання мови в Україні і в світі, концепції, наукові засади, що обумовлюють зміни у освіті в Україні; сутність нових педагогічних технологій, гарантованість їх кінцевого результату, проектування оптимального навчально – виховного процесу; головні відмінності методики та структури уроків у класі –комплекті; особливості функціонування навчально – виховних комплексів «школа-дитячий садочок»; специфіку організації і розвитку різновікового позакласної та позашкільної виховної роботи; провідні ідеї навчальних програмз навчальних предметів, сучасні вимоги до їх реалізації; особливості проектування уроків початкової школи в класі-комплекті за компетентнісним підходом та відповідно до вимог сучасних концепцій початкової освіти; сучасні уявлення про сутність ключових та предметних компетенцій та їх компонентів.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: **Дошкільна педагогіка**

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про зміст основних нормативних документів, спрямованих на виконання Базового компоненту дошкільної освіти; тенденції і закономірності розвитку дошкільної педагогіки, їх зв'язки і специфіку; методологічні основи дошкільної педагогіки; програмно-методичні документи й матеріали; методи психолого-педагогічного діагностування розвитку дитини; чинники всебічного виховання особистості дошкільника; основи дидактики дошкільної освіти; способи педагогічного керівництва вихованням дітей у сім'ї; шляхи забезпечення наступності між дошкільним навчальним закладом і школою; форми та методи роботи з батьками та вимоги до їх рівня педагогічної культури.

Оцінювання: залік, бс

Навчальна дисципліна: **Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва та художня праця**

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про: зміст основних нормативних документів, спрямованих на виконання Базового компоненту дошкільної освіти, розділів програми курсу образотворчого мистецтва в ДНЗ; основні поняття теорії та історії мистецтва (види та жанри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва і дизайну), художні техніки, історію методів навчання образотворчому мистецтву в Україні і за кордоном, психолого-педагогічні засади викладання образотворчого мистецтва в ДНЗ; загальні питання методики викладання ОМ в ДНЗ; психологію дитячої художньої творчості, дидактичні принципи навчання ОМ, критерії оцінювання дитячих робіт.

Оцінювання: залік, бс

Навчальна дисципліна: **Теорія та методика фізичного виховання та валеологічної освіти**

Статус: *вільного вибору студентів*

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про основні поняття теорії та методики фізичного виховання та валеологічної освіти, а також вимоги нормативно-правових документів щодо фізичного виховання і валеологічної освіти дітей дошкільного віку в умовах сьогодення; зміст, завдання, мету та умови функціонування системи фізичного виховання дітей для здійснення їх різнобічного розвитку; особливості змісту технологій валеологічного виховання; засоби фізичного виховання для збереження і зміцнення здоров'я дітей; анатомо-фізіологічні особливості та основи гігієни дітей дошкільного віку; загальні основи методики навчання основних рухів,

вдосконалення фізичних якостей; структуру, методика проведення занять з фізичної культури та валеології; психологічне підґрунтя механізмів реалізації здорового способу життя дошкільників; основні форми та зміст педагогічної роботи з батьками з питань фізичного виховання дітей та збереження здоров'я в сім'ї для забезпечення їх повноцінного фізичного, психічного, морального здоров'я та соціального благополуччя.

Оцінювання: залік, 7с

Навчальна дисципліна: Ознайомлення дітей з довкіллям та розвиток рідного мовлення

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформуванню у студентів знання про явища з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку з урахуванням базових психологічних і педагогічних понять і категорій.

- психологічні закономірності формування у дітей раннього і дошкільного віку навичок безпечної поведінки діяльності в побуті, природі і довкіллі.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Теорія та методологія формування елементарних математичних уявлень та ознайомлення дітей з природою

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформуванню у студентів знання про зміст основних нормативних документів, спрямованих на виконання Державного стандарту дошкільної освіти, розділів альтернативних програм дошкільного виховання;

- принципи, методи і прийоми формування елементарних математичних уявлень;

- зміст та вимоги альтернативних програм дошкільної освіти;

- особливості, зміст і завдання вивчення основних тем: засоби навчання математики в ДНЗ; моделювання навчального процесу в ДНЗ;

- формування логіко-математичної компетенції; формування кількісних часових, просторових уявлень та уявлень про форму та величину.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Соціальна психологія

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр.

Анотація: сформуванню у студентів знання про поняття кореляційного та експериментального соціально-психологічного дослідження, його надійності та репрезентативності; закономірності становлення соціально-психологічної науки, перших соціально-психологічних теорій; понятійно-термінологічний апарат дисципліни (соціально-психологічних властивостей; соціально-психологічні компетентності особистості; когнітивний стиль

ціннісних орієнтацій; соціально-історичного способу життя; соціально-психологічного типу особистості; диспозиції соціального статусу, соціальної ролі; експектації соціальної ідентичності; самоконструювання соціальної поведінки особистості (В. Ядов); теорії соціальної ідентичності Г. Теджфела і самокатегоризації Дж. Тернера; концепції „можливої соціальної ідентичності” М. Сіннірелли; теорії соціальних уявлень С. Московічі; соціально-психологічних механізми формування особистості

Оцінювання: залік, 6с

Навчальна дисципліна: Етнопсихологія

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про категоріальний апарат етнопсихології; напрями сучасних етнопсихологічних досліджень; національні особливості релігійної свідомості; психологію міжетнічних стосунків; мовні, діалектні відмінності етносів; особливості етнопсихології українців.

Оцінювання: залік, 6с

Навчальна дисципліна: Психологічна консультація

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про теоретико-методологічні засади й понятійно-термінологічний апарат консультативної психології; суть, види і специфічні риси психологічного консультування; норми професійної етики та принципи діяльності консультанта; умови й чинники ефективного консультування; загальну структуру консультативного процесу; процедурні й психотехнічні аспекти консультування; методологічні інновації основних психопевтичних напрямів і шкіл; сучасні новітні тенденції розвитку психологічного консультування й терапії.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Психотерапія з практикумом

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр.

Анотація: сформувані у студентів знання про теоретико-методологічні засади й категоріально-понятійний апарат дисципліни; стратегії вивчення теорії психотерапії та її наукові вектори розвитку; суть, види і специфічні риси психотерапії, її зв'язок з іншими галузями практичної психології; норми професійної етики та принципи діяльності психолога; умови й чинники ефективною терапії; загальну структуру терапевтичного процесу; процедурні й психотехнічні аспекти психотерапії; методологічні інновації основних психопевтичних напрямів і шкіл; сучасні новітні тенденції розвитку психологічного консультування й терапії.

Оцінювання: залік, 8с

Навчальна дисципліна: Психолого-педагогічний експеримент

Статус: вільного вибору студентів

Рік, семестр: 4 рік, 7-8 семестр.

Анотація: сформувати у студентів знання про поняття кореляційного та експериментального соціально-психологічного дослідження, його надійності та репрезентативності; закономірності становлення соціально-психологічної науки, перших соціально-психологічних теорій; понятійно-термінологічний апарат дисципліни (соціально-психологічних властивостей; соціально-психологічні механізми стереотипізації, ідентифікації, рефлексії, емпатії; теорію „діадичної взаємодії” Тібо і Келлі та „соціального обміну” Хоманса; теоретичні моделі атрибуції Хайдера, Джоунса і Дейвіса, Келлі; теорію впливу групової ментальності С. Московічі; наукові поняття: соціальна група; мала група; соціальна позиція, соціальний статус особистості в групі; групові норми та цінності; соціальна фацилітація; ідеосінкразичний кредит; конформізм; “огруплення мислення”.

Оцінювання: залік 7с, екзамен 8с

8. ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ

Мета підготовки фахівців із початкової освіти полягає в оволодінні професійними компетенціями в галузі педагогіки, загальної психології, вікової та педагогічної психології, методик і технологій сучасної початкової освіти, основ педагогічної майстерності; у формуванні теоретичної та практичної готовності до вирішення професійних завдань різного рівня, розвитку педагогічного мислення, здатності до пошуку й упровадження інноваційних технологій, проведення науково-педагогічних досліджень.

Випускник-бакалавр спеціальності 013 Початкова освіта повинен знати:

- анатомію і фізіологію дитини молодшого шкільного віку;
- основи вікової та педагогічної психології;
- основи психолого-педагогічних, методичних дисциплін, необхідних для розв'язання педагогічних, науково-методичних та організаційних завдань;
- зміст, організаційні форми та методи навчання і виховання дітей молодшого шкільного віку для здійснення керівництва їхньою навчально-пізнавальною діяльністю й різнобічним розвитком;
- основи етики та естетики, дитячої літератури з основами культури й техніки мовлення, народознавства і родинної педагогіки;
- основи іноземної лексики й мовлення, методики викладання іноземної мови в початковій школі;
- методи педагогічного керівництва різними видами діяльності;
- нормативні документи щодо організації навчально-виховного процесу в початковій школі;
- методику використання різних видів наочності, аудіовізуальної, комп'ютерної та організаційної техніки в роботі з молодшими школярами.

Випускник-бакалавр повинен уміти:

- планувати, організувати і результативно здійснювати навчально-виховну роботу з учнями початкової школи;
- керуватися в своїй педагогічній діяльності принципами загальнолюдської моралі: правди, справедливості, доброти, гуманізму, працелюбства, опори на любов до батьків, рідного краю, дбайливого ставлення до навколишнього середовища;
- застосовувати знання з педагогіки, психології, методик у процесі організації навчальної, пізнавальної, виховної та предметно-художньої діяльності вихованців, розвитку мови і мовлення, математичних уявлень тощо;
- забезпечувати набуття молодшими школярами життєвого й соціального досвіду, загальнонавчальних і загальноінтелектуальних знань і умінь, необхідних для їхнього подальшого навчання в школі;
- узагальнювати й упроваджувати передовий педагогічний досвід у власній педагогічній роботі з дітьми, бути здатним до створення нового досвіду, інноваційного пошуку;

- підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність;
- розширювати лінгвокраїнознавчі компетенції молодших школярів через ознайомлення з мовою та культурою інших народів.

Випускник-бакалавр напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» призначений для роботи в початковій загальноосвітній школі, школах-інтернатах різного профілю, позашкільних навчальних закладах, літніх оздоровчих закладах, центрах дитячої творчості.

Бакалавр із спеціальності 013 Початкова освіта здатний виконувати професійну навчально-виховну та позакласну роботу в початковій школі; навчально-пізнавальну і виховну роботу в групах і школах продовженого дня; виховну в школах-інтернатах; культурно-дозвільну в літніх оздоровчих закладах.

9. ГЛОСАРІЙ ТЕРМІНІВ

Актив – ініціативна група вихованців, яка усвідомлює вимоги керівника колективу і допомагає в організації діяльності колективу.

Атестація педагогів – комплексна перевірка, що здійснюється спеціальною атестаційною комісією з метою визначення рівня кваліфікації педагога, що дає їм змогу претендувати на присвоєння більш високого кваліфікаційного рівня.

Афект – максимально можливий за інтенсивністю емоційний короткочасний стан людини (лють, жах, відчай тощо), під час перебігу якого знижується ступінь самовладання; дії та вчинки, продиктовані логікою емоцій.

Бакалавр – це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі повної загальної середньої освіти здобув поглиблену загальнокультурну підготовку, фундаментальні та професійно-орієнтовані уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці – і здатний вирішувати типові професійні завдання, передбачені для відповідних посад, у певній галузі народного господарства.

Бесіда – метод безпосереднього спілкування, який дає змогу одержати від співрозмовників інформацію, що цікавить учителя, за допомогою заздалегідь підготовлених запитань.

Благополучна сім'я – сім'я з високим рівнем внутрішньої моральності, духовності, координації та кооперації, взаємної підтримки та взаємодопомоги, з раціональними способами вирішення сімейних проблем.

Важковиховувані особи – категорія осіб, в яких під впливом несприятливих для розвитку соціальних, психолого-педагогічних та медико-біологічних умов з'являється негативне ставлення до навчання, норм поведінки, знижується або втрачається почуття відповідальності за свої вчинки.

Викладання – організація та управління вчителем пізнавальною діяльністю учнів, в результаті чого відбувається розвиток і виховання школярів.

Вихованість – комплексна характеристика особистості, враховує наявність і рівень сформованості в неї суспільне значущих якостей.

Виховання – соціальне і педагогічне організований процес формування людини як особистості.

Виховуючі ситуації – спеціально організовані педагогічні умови для формування в учнів мотивів позитивної поведінки чи подолання недоліків.

Відчуття – психічний процес, що полягає у відображенні мозком властивостей предметів і явищ, станів організму під безпосереднім впливом подразників на відповідні органи чуття.

Відповідальність – якість особистості, що характеризується прагненням і вмінням оцінювати свою поведінку з точки зору користі або шкоди для суспільства, порівнювати свої вчинки з суспільними нормами, законами.

Відставання – невиконання учнями вимог або однієї з них, наявне на одному з проміжних етапів навчального процесу.

Вікова криза – нетривалий за часом (до 1 року) період розвитку людини, що характеризується бурхливими психологічними змінами.

Віковий період – відрізок життя індивіда, який досягає певного ступеня розвитку і має характерні, відносно стійкі якісні особливості.

Внутрішкільний контроль – систематична, цілеспрямована перевірка адміністрацією школи роботи педагогічного колективу, окремого вчителя.

Графічні роботи – відображення знань учнів у кресленнях, графіках, діаграмах, гістограмах, таблицях, ілюстраціях, ескізах, замальовках із природи.

Громадська думка – система загальних суджень людей, яка виникає в процесі їх діяльності і спілкування та виражає ставлення до різних явищ, подій, що становлять загальний інтерес.

Громадянське виховання – формування громадянськості як інтегрованої якості особистості, що дає людині можливість відчувати себе морально, соціальне, політичне і юридичне дієздатною та захищеною.

Державна атестація студента – це визначення фактичної відповідності рівня його освітньої (кваліфікаційної) підготовки вимогам освітньої (кваліфікаційної) характеристики.

Державний стандарт загальної середньої освіти – збір норм і положень, що визначають державні вимоги до освіченості учнів і випускників шкіл на рівні початкової, базової та повної загальної середньої освіти, а також гарантії держави щодо її здобуття.

Дидактика – галузь педагогіки, яка розробляє теорію навчання та освіти. Дидактична мета – очікуваний, раніше запланований викладачем результат навчальної діяльності, спрямований на поліпшення засвоєння учнями знань, набуття вмінь та навичок.

Дипломна робота – індивідуальне завдання науково-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки.

Дискусія – метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок.

Диспут – вільний, жвавий обмін думками, колективне обговорення питань, що хвилюють його учасників.

Дисципліна – свідоме дотримання учнями правил і норм поведінки, чітке й організоване виконання ними своїх обов'язків, підпорядкування громадським інтересам.

Дитячі громадські організації – об'єднання громадян віком від 6 до 14 років, метою яких є діяльність, спрямована на реалізацію та захист прав і свобод, творчих здібностей, задоволення власних інтересів.

Диференціація в освіті – процес та результат створення відмінностей між частинами освітньої системи (підсистем).

Ділова гра – діалог на професійному рівні, в якому відбуваються зіткнення різних думок, пропозицій, взаємна критика гіпотез, їх обґрунтування, що призводить до появи нових знань і уявлень.

Довільне запам'ятовування – форма запам'ятовування, за якої людина ставить перед собою мету запам'ятати і використовує для цього спеціальні прийоми.

Екологічне виховання – систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури взаємодії з природою.

Екстеріоризація – процес переходу від внутрішньої, психічної діяльності до зовнішньої, предметної.

Емоції – елементарні переживання, що виникають у людини під впливом загального стану організму.

Естетична культура – сформованість у людини естетичних знань, смаків, ідеалів, здібностей до естетичного сприймання явищ дійсності, творів мистецтва, потреба вносити прекрасне в оточуючий світ, оберігати природну красу.

Естетична свідомість – форма суспільної свідомості, яка є художньо-емоційним освоєнням дійсності через естетичні сприйняття, почуття, судження, смаки, ідеали і виражається в естетичних поглядах та мистецькій творчості.

Естетичне виховання – педагогічна діяльність, спрямована на формування здатності сприймати і перетворювати дійсність за законами краси.

Ефективність виховання – співвідношення між метою виховання і результатами, досягнутими у процесі формування особистості, соціальних груп.

Задатки – природні особливості людини, які є передумовою для розвитку індивіда.

Закономірності виховання – стійкі, повторювані, об'єктивно існуючі зв'язки у вихованні, реалізація яких сприяє ефективному розвитку особистості.

Закономірності навчання – стійкі педагогічні явища, які базуються на повторюваності фактів, навчальних дій і є теоретичною основою принципів навчання.

Заліковий кредит – це одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння кредитних модулів, або блоку кредитних модулів.

Заохочення – схвалення позитивних дій і вчинків із метою спонукання вихованців до їх повторення.

Запам'ятовування – процес пам'яті, завдяки якому відбувається закріплення нового через поєднання його з набутих раніше.

Здібності – психічні властивості індивіда, що є передумовою успішного виконання певних видів діяльності.

Зміст освіти – система наукових знань, практичних умінь і навичок, засвоєння й набуття яких закладає основи для розвитку та формування особистості.

Індивідуальність – сукупність зовнішніх та внутрішніх особливостей людини, що формують її своєрідність, відмінність від інших людей.

Інновації – нові форми організації праці та управління, нові види технологій, які охоплюють не тільки окремі установи та організації, а й різні сфери.

Інноваційний потенціал педагога – сукупність соціокультурних і творчих характеристик особистості педагога, яка виявляє готовність вдосконалювати педагогічну діяльність, наявність внутрішніх засобів та методів, здатних забезпечити цю готовність.

Інновація освіти – цілеспрямований процес часткових змін, що ведуть до модифікацій мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог.

Інспектування – система державного контролю за виконанням закладами й установами освіти постанов, директив уряду в галузі освіти, навчальних планів та програм, інструкцій, наказів і розпоряджень керівних органів з одночасною практичною допомогою тим, кого контролюють, вжиттям заходів щодо запобігання й усунення недоліків.

Інтерактивна гра – метод навчання, заснований на досвіді, отриманому в результаті спеціально організованої соціальної взаємодії учасників з метою зміни індивідуальної моделі поведінки. –

Інтеріоризація – процес перетворення зовнішніх, реальних дій з предметами на внутрішні, ідеальні.

Компетентнісний підхід – оцінка підготовленості фахівців певного освітньо - кваліфікаційного рівня до професійної діяльності на основі наявності в них визначених стандартами компетенцій.

Компетентність – знання, уміння, навички та досвід, які формують професійні властивості фахівця на достатньому рівні для якісного виконання ним професійних функцій.

Компетенція – загальна здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню.

Компоненти педагогічної діяльності – відносно самостійні функціональні види діяльності, кожний з яких охоплює групу умінь, необхідних для реалізації певного виду педагогічної діяльності чи педагогічного заходу.

Контроль за навчанням – постійний нагляд, спостереження і перевірка успішності знань учнів із метою отримання об'єктивної інформації про навчально-виховний процес.

Кредит – одиниця обсягу та вимірювання результатів навчання, досягнутих на певний момент виконання програми навчання, – система змістових модулів, які з урахуванням засвоєння студентами окремих навчальних елементів можуть бути засвоєні за 36 годин навчального часу.

Кредитний модуль – це закінчений обсяг інформації, яку має засвоїти студент, або закінчений обсяг навчальної діяльності, яку має виконати студент. ECTS-кредити відображають навантаження студента за відповідним курсом. Один семестр денного навчання відповідає 30, один рік – 60 кредитам ECTS, що присуджуються по завершенні періоду навчання і складання іспитів.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій і залікових одиниць (заликових кредитів), охоплює зміст, форми та засоби навчального процесу, форми контролю якості знань і вмінь та навчальної діяльності курсанта, студента (слухача) у процесі як аудиторної, так і самостійної роботи.

Критерії – ознаки, за допомогою яких роблять висновок про рівень вихованості людини, оцінюють результати виховного впливу.

Критерії оцінювання – описи того, що має зробити особа, яка навчається, як очікується, щоб продемонструвати досягнення результату навчання.

Культура педагогічної діяльності – рівень виконання вчителем своїх професійних обов'язків.

Курсова робота – різновид письмової домашньої роботи. Охоплює зміст усього курсу й орієнтує студента на застосування знань у практичних ситуаціях.

Лабораторна робота – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача особисто проводять натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, набуття практичних навичок роботи.

Лабораторні роботи – вивчення у школі природних явищ за допомогою спеціального обладнання.

Лекція – основний вид аудиторних навчальних занять, призначений для засвоєння теоретичного матеріалу; інформативно-доказовий виклад великого за обсягом, складного за логічною побудовою навчального матеріалу.

Метод науково-педагогічного дослідження – спосіб дослідження психолого-педагогічних процесів формування особистості, встановлення об'єктивної закономірності виховання і навчання.

Методика дослідження – комплекс методів, процедура, послідовність здійснюваних пізнавальних і перетворюючих дій, операцій та впливів, спрямованих на вирішення дослідницьких завдань.

Методична робота в школі – спеціально організована діяльність педагогічного колективу, що створює умови для підвищення майстерності педагога.

Мимовільна пам'ять – запам'ятовування та відтворення, які не мають спеціальної мети щось запам'ятати чи пригадати.

Мораль – система ідей, принципів, законів, норм і правил поведінки та діяльності, які регулюють гуманні стосунки між людьми.

Моральне виховання – виховна діяльність сім'ї, школи з формування в учнів моральної свідомості, розвитку морального почуття, навичок, умінь, відповідної поведінки.

Навчальна екскурсія – форма організації педагогічного процесу, спрямована на вивчення учнями поза межами школи і під керівництвом учителя явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання.

Навчальна програма – документ, що визначає зміст і обсяг знань, умінь і навичок з кожного навчального предмета, зміст розділів і тем із розподілом їх за роками навчання.

Навчальний план – документ, що визначає набір навчальних предметів, які вивчають у закладі освіти, їх розподіл, тижневу й річну кількість годин, відведених на кожний навчальний предмет, структуру навчального року.

Навчальний посібник – книга, матеріал якої розширює межі підручника, містить додаткові, найновіші та довідкові відомості.

Навчання – цілеспрямована взаємодія вчителя й учнів, у процесі якої засвоюються знання, формуються уміння й навички.

Національне виховання – виховання дітей на культурно-історичному досвіді свого народу, його звичаях, традиціях та багатовіковій мудрості, духовності.

Неблагополучна сім'я – сім'я, яка через об'єктивні або суб'єктивні причини втратила свої виховні можливості, внаслідок чого в ній виникають несприятливі умови для виховання дитини.

Обдарованість – індивідуальна потенціальна своєрідність задатків людини, завдяки яким вона може досягти значних успіхів у певній галузі діяльності.

Об'єкт педагогіки – сфера суспільної діяльності, основним завданням якої є виховання і навчання людини.

Органи самоврядування – демократично обрані уповноважені колективу, які допомагають педагогові здійснювати керівні функції.

Освіта – процес засвоєння систематизованих знань і формування на їх основі світогляду, розвитку пізнавальних можливостей, а також набуття умінь і навичок для практичного застосування загальноосвітніх та професійних знань.

Освітній округ – навчально-виховне об'єднання загальноосвітніх навчальних закладів різних типів і форм власності з дошкільними, позашкільними та іншими закладами і установами, що створюється для забезпечення освітніх і культурно-освітніх потреб громадян певної території.

Особистість – соціальне зумовлена система психічних якостей індивіда, що визначається залученістю людини до конкретних суспільних, культурних, історичних відносин.

Оцінювання – сукупність методів (письмові, усні та практичні тести/екзамени, проекти і портфоліо), що використовуються при оцінюванні досягнення особами, що навчаються, очікуваних результатів навчання.

Педагогіка – наука, що вивчає процеси виховання, навчання і розвитку особистості.

Педагогічна вимога – педагогічний вплив на свідомість учнів із метою спонукати їх до позитивної діяльності або гальмування негативних дій і вчинків.

Педагогічна діяльність – вид соціокультурної діяльності, спрямованої на передачу накопичених людством культури й досвіду від старших поколінь молодшим, створення умов для їх всебічного гармонійного розвитку та підготовку до виконання певних соціальних ролей у суспільстві.

Педагогічна компетентність вчителя – інтегративна риса, що включає знання, вміння, навички, зафіксовані у кваліфікаційних вимогах, та особистісні нахили й орієнтири щодо розвитку особистісної культури, поглиблення власного досвіду, здійснення інноваційної діяльності.

Педагогічний досвід – сукупність знань, умінь і навичок, набутих у процесі безпосередньої педагогічної діяльності; форма засвоєння педагогом раціональних здобутків своїх колег.

Перевиховання – виховний процес, спрямований на подолання негативних якостей особистості, що формувалися під впливом несприятливих умов виховання.

Переконання – метод виховного впливу, за допомогою якого вихователь звертається до свідомості, почуттів, життєвого досвіду дітей із метою формування свідомого ставлення до дійсності і норм поведінки.

Підручник – книга, що містить основи наукових знань з певної навчальної дисципліни відповідно до мети навчання, визначеної програмою і вимогами дидактики.

Пізнавальна гра – метод навчання, що допомагає учневі самостійно орієнтуватися у мотивах вчинків дійової особи, обирати і втілювати зовнішні прояви її внутрішнього світу, прогнозувати педагогічний вплив.

Позакласна виховна робота – різноманітна діяльність учителів, вихователів, спрямована на виховання учнів і здійснювана в позаурочний час.

Позашкільні навчальні заклади – заклади освіти, які дають змогу дітям виявляти свої творчі здібності, одержувати додаткову освіту, підвищувати можливості у професійному становленні та забезпечують соціальний захист.

Покарання – осуд недостойних дій та вчинків з метою їх припинення, запобігання у майбутньому.

Пояснення – словесне тлумачення понять, явищ, слів, термінів, принципів дій, прикладів тощо.

Правове виховання – виховна діяльність сім'ї, школи, правоохоронних органів, спрямована на формування правової свідомості та правомірної поведінки дітей.

Практикум – форма навчального процесу, за якою учні самостійно виконують практичні та лабораторні роботи, застосовуючи знання, навички й уміння.

Практичні роботи – застосування знань учнями у ситуаціях, наближених до життєвих.

Предмет педагогіки – відносини, які виникають у процесі педагогічної діяльності, методи, принципи, на основі яких вона реалізується, закони і закономірності, яким вона підпорядковується як цілісний процес.

Предметні гуртки – науково-освітні гуртки, організовані з метою розширення й поглиблення знань учнів з різних предметів навчального плану школи й розвитку в них інтересу до відповідних галузей науки, художньої літератури й мистецтва, техніки тощо.

Привчання – організація планомірного і регулярного виконання дітьми певних дій з метою перетворення їх на звичні форми суспільної поведінки.

Приєм виховання – складова частина методу, що визначає шляхи реалізації вимог методів виховання.

Приєм навчання – сукупність конкретних навчальних ситуацій, що сприяють досягненню проміжної (допоміжної) мети конкретного методу.

Принципи виховання – керівні положення, які відображають загальні закономірності процесу виховання і визначають вимоги до змісту, організації і методів виховного впливу.

Принципи навчання (дидактичні принципи) – певна система основних дидактичних вимог до навчання, дотримання яких забезпечує його ефективність.

Проблемна ситуація – психологічний стан, що виникає в результаті мисленнєвої взаємодії суб'єкта (учня) з об'єктом (навчальним матеріалом), який викликає пізнавальну потребу розкрити суть процесу або явища, що вивчається.

Проблемно-розвивальне навчання – система регулятивних принципів діяльності, цілеспрямованості та проблемності, правил взаємодії викладача та учнів, вибору і вирішення способів та прийомів створення проблемних ситуацій і вирішування навчальних проблем.

Прогнозування – передбачення ситуацій (обставин, процесів, явищ, подій), які раніше не мали місця, але можливі в перспективі.

Профільне навчання – засіб диференціації та індивідуалізації навчання, що за рахунок змін у структурі, змісті й організації освітнього процесу сприяє повнішому враховуванню інтересів, нахилів і здібностей учнів, створення умов для навчання старшокласників відповідно до їх інтересів і намірів щодо продовження освіти.

Процес навчання – спеціально організована пізнавальна діяльність, яка моделюється (визначаються цілі, завдання, зміст, структура, методи, засоби, форми) для прискореного опанування людиною основ соціального досвіду, накопиченого людством.

Психіка – здатність мозку відображати об'єктивну дійсність у формі відчуттів, уявлень, думок, інших суб'єктивних образів об'єктивного світу.

Психокорекція – діяльність, пов'язана з виправленням певної якості, формуванням бажаної поведінки, набуттям умінь та навичок, які б відповідали віковим та ситуативним нормам.

Психолого-педагогічний експеримент – метод, що забезпечує спостереження за змінами психологічних характеристик дитини в процесі педагогічного впливу на неї.

Рада школи – орган колегіального управління шкільними справами, вирішення найважливіших питань щодо удосконалення навчально-виховного процесу.

Рівень вихованості – ступінь сформованості в учня відповідно до вікових можливостей найважливіших якостей особистості, які є показниками вихованості.

Родинне виховання – це виховання дітей в родині батьками, родичами, опікунами або особами, які замінюють батьків.

Розвиток людини – процес становлення особистості, вдосконалення її фізичних та духовних сил під впливом зовнішніх і внутрішніх, керованих і некерованих чинників, серед яких найважливішими є цілеспрямоване виховання й навчання.

Розумове виховання – діяльність вихователя, спрямована на розвиток інтелектуальних сил і мислення учнів з метою прищеплення культури розумової праці.

Розповідь – образний, динамічний, емоційний виклад інформації про різні явища і події.

Рольова гра – імпровізоване розігрування заданої ситуації.

Самовиховання – систематична і цілеспрямована діяльність особистості, орієнтована на формування і вдосконалення її позитивних якостей та подолання негативних.

Самоосвіта – процес набуття знань у процесі самостійної роботи поза систематичним навчанням у стаціонарному навчальному закладі.

Самооцінка – оцінювання особистістю самої себе, своїх можливостей, якостей та місця серед інших людей.

Самопізнання – процес відкриття себе, пізнання свого внутрішнього світу, сильних і слабких сторін своєї особистості.

Самоповага – особисте оцінне судження, виражене в позитивному ставленні індивіда до самого себе.

Саморегуляція – здатність людини керувати собою на основі сприймання й усвідомлення актів своєї поведінки та психічних процесів.

Самоставлення – ставлення людини до самої себе.

Семінарські заняття – обговорення колективом підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень, головних питань з основного розділу (чи кількох розділів).

Сензитивність – підвищена чутливість людини у певні періоди розвитку до тих чи інших чинників.

Симуляція – метод навчання, який моделює обмежені в часі, конкретні життєві ситуації, результат яких залежить від поведінки учасників процесу взаємодії.

Совість – особлива форма самоконтролю, важливий компонент моральної самосвідомості, які виявляються у здатності самостійно

формувати для себе моральні обов'язки, вимагати від себе їх виконання, оцінювати свої вчинки.

Соціалізація – процес інтеграції індивіда в суспільство, засвоєння ним соціального досвіду, системи соціальних зв'язків та відносин, на основі яких відбувається формування значущих якостей особистості.

Соціометрія – галузь соціології, яка вивчає міжособистісні взаємини у малих групах кількісними методами, зосереджуючись на внутрігрупових симпатіях і антипатіях; прикладна наука, метод вивчення структури й рівня міжособистісних емоційних зв'язків у групі.

Спадковість – здатність організму відтворювати потомство, передавати свої ознаки наступним поколінням, відновлення у нащадків біологічної подібності.

Сприймання – психічний процес відображення предметів і явищ дійсності за безпосередньої їх дії на органи відчуття, що супроводжується розумінням цілісності відображуваного.

Статеве виховання – процес засвоєння підростаючим поколінням знань про взаємини статей, формування культури поведінки і потреб керуватися у стосунках з особами протилежної статі нормами моралі.

Статут школи – сукупність норм і правил життя колективу з урахуванням його особливостей і перспектив розвитку.

Сугестивний метод – психологічний вплив на особу або групу осіб, розрахований на беззаперечне сприйняття незалежно від їх думок і волі.

Темперамент – індивідуально-типологічна характеристика людини, яка виражається в силі, напруженості, швидкості та врівноваженості перебігу її психічних процесів.

Тестування – метод діагностики із застосуванням стандартизованих запитань та завдань, що мають певну шкалу значень.

Трудове виховання – виховання свідомого ставлення до праці через формування звички та навиків активної трудової діяльності.

Увага – форма психічної діяльності людини, що виявляється в її спрямованості й зосередженості на певних об'єктах з одночасним абстрагуванням від інших.

Уміння – здатність свідомо діяти на основі засвоєних знань і навичок.

Умовивід – форма зіставлення кількох різних суджень.

Урок – логічно закінчена, цілісна, визначена в часі частина навчально-виховного процесу, за якої вчитель займається з групою учнів (у постійному складі) за певним розкладом.

Уміння – власна навчальна діяльність учня.

Уява – психічний процес створення образів предметів, ситуацій, обставин через використання наявних у людини знань в новій комбінації.

Факультатив – навчальний курс, не обов'язковий для відвідування.

Фізичне виховання – система заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я людини, загартування її організму, розвиток фізичних можливостей, рухових навичок і вмінь.

Форма організації навчання – спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком; зовнішнє вираження узгодженої діяльності вчителя та учнів, що здійснюється у визначеному порядку і в певному режимі.

Формальна група – група, структура і діяльність якої раціонально організовані та стандартизовані згідно з точно приписаними груповими правилами, цілями і рольовими функціями.

Форми виховної роботи – варіанти організації виховного процесу, композиційна побудова виховного заходу.

Формування особистості – процес соціального розвитку молодшої людини, становлення її як суб'єкта діяльності, члена суспільства, громадянина.

Характер – сукупність стійких психічних властивостей людини, які виявляються у її поведінці й діяльності.

Школознавство – галузь педагогічної науки, що досліджує принципи та організаційні засади діяльності загальноосвітніх навчально-виховних закладів, зміст і методи управління шкільною справою, особливості керівництва школою, організації її роботи.